

XX. évfolyam, 1. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XX. évfolyam, 1. szám, 2017

Megjelenik havonta
2017. január 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 88,65 forint/kilogramm volt 2016 decemberében. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos csökkenése, a fehérjetartalom 0,03 százalékpontos javulása és az alapár 7 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 6 százalékkal emelkedett decemberben a novemberihez képest, és 13 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 18 százalékkal magasabb, 104,67 forint/kilogramm volt 2016 decemberében, 2016 áprilisa óta először csökkent (4 százalékkal) az előző havihoz viszonyítva, az előző év decemberét viszont 31 százalékkal haladta meg.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) januári előrejelzése szerint az EU tejfelvásárlása 2017-ben 2,04 millió tonnával (1,3 százalékkal) 150,5 millió tonnára csökkenhet a 2016. évihez viszonyítva. Az idei év első fél évében a tejfelvásárlás 2,4 millió tonnával (3 százalékkal) lehet kevesebb az előző év azonos időszakánál, amit a második félévben várható enyhe növekedés csak kismértékben képes ellensúlyozni. Az idén több sajtot, ugyanakkor kevesebb vaját és tejport állíthatnak elő. A nyerstej termelői ára a 2016 végi szinten maradhat a következő hónapokban, a korábbi években megfigyelt év eleji szezonális csökkenés várhatóan elmarad.

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a felvásárolt nyerstej 3 százalékkal volt több 2016-ban, mint az előző esztendőben. A teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele 26 százalékkal csökkent egy év alatt. A nyerstej 63 százalékát a termelők és a kereskedők, 37 százalékát a feldolgozók szállították külföldre. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 21 százalékkal, a feldolgozóké 34 százalékkal csökkent 2016-ban 2015-höz képest.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 39 százalékkal, az Európai Unióban 4 százalékkal nőtt, míg az USA-ban 3 százalékkal csökkent 2016 novemberében az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon az ömlesztett vaj értékesítési ára (*FOB* Óceánia) 2017. 3. hetén a 2016. 19. hetinél 72 százalékkal, a teljes tejpore a 2016. 7. hetinél 62 százalékkal, a *cheddar* sajté a 2016. 11. hetinél 48 százalékkal, a sovány tejpore a 2016. 21. hetinél 41 százalékkal volt magasabb. Kína sajtimportja 31 százalékkal, a vaj és vajolajé 21 százalékkal, a teljes tejpore 18 százalékkal nőtt, míg a sovány tejpore 6 százalékkal csökkent 2016 első tizenegy hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 47. – 2017. 3. hét közötti időszakban 12,5 százalékkal, Hollandiában 2016 45. – 2017 3. hete között 25 százalékkal csökkent. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 31,5 euró/100 kilogramm volt január 18-án. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára január 16-án áfa nélkül, szállítási költséggel 38,5 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 35,5 euró/100 kilogramm, a fölözötté 15,5 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában január 16-án a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 37,75 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalék zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 34 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 35 euró/100 kilogramm, a fölözötté 15,5 euró/100 kilogramm volt.

Az *ife* havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpore-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 55 százalékkal, a fehérjeérték 29 százalékkal nőtt, így az alapanyagérték 42 százalékkal volt magasabb

2016 decemberében az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2016. 52. – 2017. 3. hét között 3 százalékkal csökkent, míg a sovány tejpore 2016. 47. – 2017. 3. hét között 6 százalékkal emelkedett. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 425 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 215 euró/100 kilogramm volt a 3. héten. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 92 százalékkal, a sovány tejpore 23 százalékkal magasabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás. A vaj magántárolási készlete 2016. november végén 38 670 tonna, a sovány tejpore 73 175 tonna, a sajté 16 779 tonna, a sovány tejpore intervenciós készlete 351 926 tonna volt. A Bizottságnak 2016 októberében és 2016 novemberében sovány tejporeból intervenciós, vajból magántárolási felvásárlása nem volt. A sovány tejpore termelésének 23 százalékát intervenciós raktárakba, 6 százalékát magántárolási raktárakba ajánlották fel 2016 első tizenegy hónapjában. A megtermelt vaj 7 százaléka került magántárolási raktárakba ugyanekkor. A 2016. december 13-i tenderen a sovány tejpore minimumára 17,51 euró/100 kilogramm, a maximumára 220 euró/100 kilogramm volt. A rögzített minimumárként 215,1 eurót határoztak meg, így mindösszesen 40 tonna terméket fogadtak el a felajánlott 19 707 tonnás összmenyiségből. A második, 2017. január 3-i tenderen a sovány tejpore felajánlott minimumára 165,1 euró/100 kilogramm, a maximumára 196,1 euró/100 kilogramm volt. Az összesen felajánlott 11 914 tonnás mennyiségből nem került elfogadásra egyetlen tonna sem. A január 17-i tenderen elfogadásra rendelkezésre álló mennyiség 21 962 tonna volt.

Az *ife* januári előrejelzése szerint az EU tejfelvásárlása 2017-ben 2,04 millió tonnával (1,3 százalékkal) 150,5 millió tonnára csökkenhet a 2016. évihez viszonyítva. A tejkvótarendszer megszüntetése után egy évvel, 2016 áprilisában megfigyelhető 6 millió tonnás tejtermelés-bővüléshez hasonló növekedésre a közeljövőben nem lehet számítani. Az idei év első fél évében a tejfelvásárlás 2,4 millió tonnával (3 százalékkal) lehet

kevesebb az előző év azonos időszakánál, amit a második félévben várható enyhe növekedés csak kismértékben képes ellensúlyozni. Az idén több sajtot, ugyanakkor kevesebb vaját és tejporthat állíthatnak elő.

A nyerstej árának emelkedése és a tejtermelésből származó nyereség növekedése miatt megvalósuló kapacitásbővítéseket visszafogják a foszfát- és nitrogénkibocsátás mérséklését célzó szabályozások. Hollandiában szigorúbban korlátozzák a szerves és híg trágyából származó foszfát-kibocsátást, ami az ország tejtermelésének csökkentését okozhatja. Európa más részein a magas állatsűrűség miatt várhatóan a nitrogénkibocsátásra vezethetnek be szabályozásokat. A nyerstej termelői ára a 2016 végi szinten maradhat a következő hónapokban, a korábbi években megfigyelt év eleji szezonális csökkenés várhatóan elmarad.

Az EU-ban a folyadéktej és a folyékony tejtermékek (például: joghurt, kefir) termelése 0,2 százalékkal 47 200 ezer tonnára, exportja 14,4 százalékkal 1350 ezer tonnára nőhet, míg fogyasztása 0,2 százalékkal 45 863 ezer tonnára, egy főre jutó fogyasztása 90,1 kilogrammról 89,7 kilogrammra csökkenhet.

A közösség vajtermelése 8,4 százalékkal 2180 ezer tonnára, fogyasztása 3,2 százalékkal 2120 ezer tonnára, exportja 9,1 százalékkal 200 ezer tonnára, készlete 64,3 százalékkal 50 ezer tonnára, egy főre jutó fogyasztása 4,3 kilogrammról 4,1 kilogrammra csökkenhet az idén az előző évihez viszonyítva. A vaj ára soha nem volt ilyen magas az Európai Unióban. Németországban az adagolt vaj ára október óta meghaladja a korábbi rekordot.

A sajt termelése, fogyasztása és exportja az alacsonyabb nyerstejkinálat hatására várhatóan a 2016. évinél lassabb ütemben nő. A sajt termelése 0,7 százalékkal 9880 ezer tonnára, exportja 2,5 százalékkal 830 ezer tonnára, fogyasztása 0,4 százalékkal 9335 ezer tonnára, egy főre jutó fogyasztása 18,2 kilogrammról 18,3 kilogrammra nőhet, míg készlete várhatóan nem változik 2017-ben az előző évihez viszonyítva.

A sovány tejporthat termelése 15,6 százalékkal 1350 ezer tonnára, fogyasztása 4 százalékkal 765 ezer tonnára csökkenhet, míg exportja 17 százalékkal 700 ezer tonnára emelkedhet. A sovány tejporthat intervenciós készlete 21 százalékkal 280 ezer tonnára csökkenhet. A sovány tejporthat ára várhatóan a jelenlegi szinten marad a következő hónapokban. A sovány tejporthat kivitelének bővülését a gyenge euróárfolyam miatt a 2017 első fél

évére kötött új szerződések teszik lehetővé. A teljes tejporthat termelése 730 ezer tonnán, exportja 390 ezer tonnán stagnálhat, készlete előreláthatóan nem változik, míg fogyasztása 2,8 százalékkal 345 ezer tonnára csökkenhet.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 88,65 forint/kilogramm volt 2016 decemberében. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos csökkenése, a fehérjetartalom 0,03 százalékpontos javulása és az alapár 7 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 6 százalékkal emelkedett decemberben a novemberihez képest, és 13 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása a 2015. decemberinél 2 százalékkal, az előző havinál 7 százalékkal több volt.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára a belpiaci áránál 18 százalékkal magasabb, 104,67 forint/kilogramm volt 2016 decemberében, 2016 áprilisa óta először csökkent (4 százalékkal) az előző havihoz viszonyítva, az előző év decemberét viszont 31 százalékkal haladta meg. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 31 százalékkal csökkent decemberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 15 százalékkal, a feldolgozók 60 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele csaknem négyszerese volt a feldolgozókéénak a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású trappista sajt feldolgozói értékesítési ára 19 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 13 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 10 százalékkal, a tejfölé 9 százalékkal, az adagolt vajé 8 százalékkal, a tehéntúróé 4 százalékkal emelkedett 2016 decemberében az előző évihez képest. A KSH adatai szerint a trappista sajt fogyasztói ára 6 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tejé 1 százalékkal volt magasabb ugyanebben az összehasonlításban.

Magyarországon a nyerstej felvásárlása 3 százalékkal volt több 2016-ban, mint az előző esztendőben. A teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele 26 százalékkal csökkent egy év alatt. A nyerstej 63 százalékát a termelők és a kereskedők, 37 százalékát a feldolgozók szállították külföldre. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 21 százalékkal, a feldolgozóké 34 százalékkal csökkent 2016-ban 2015-höz képest. Az AKI PÁIR adatai szerint

a hazai gyártású 2,8 százalékos zsírtartalmú folyadéktej belföldi értékesítése 1 százalékkal nőtt, ezen belül kiszűrés és eltarthatóság szerint a zacskós friss tej 22 százalékkal csökkent, míg a dobozos tartósé 2 százalékkal, a dobozos frissé 7 százalékkal nőtt 2016-ban az előző évihez képest. Az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej belföldi értékesítése ugyanakkor az előbbinél jóval erőteljesebben, 19 százalékkal emelkedett. A

tejtermékek közül a hazai előállítású adagolt vaj belföldi értékesítése 24 százalékkal, a tehéntúróé 11 százalékkal, a tejfölé 6 százalékkal, a natúr joghurté 2 százalékkal, a trappista sajté 1 százalékkal nőtt, míg az ömlesztett sajté 4 százalékkal, a kefiré 6 százalékkal, a gyümölcsös joghurté 76 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

Agrárpolitikai hírek

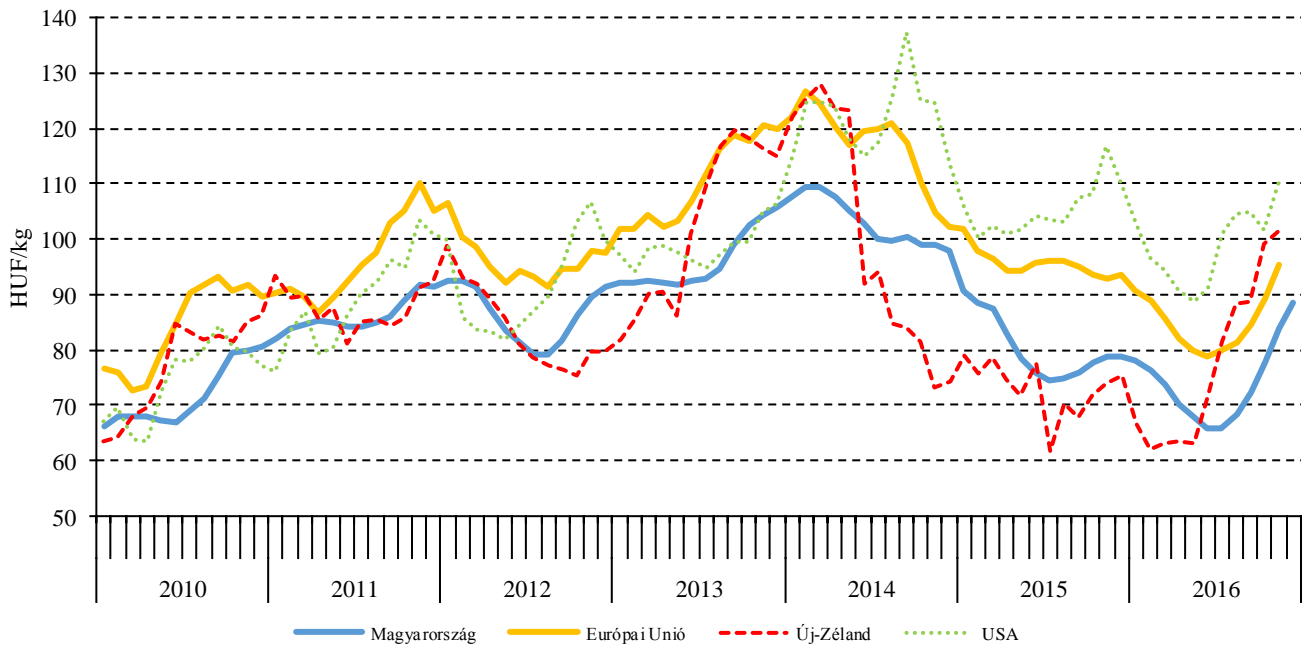
- A Bizottság (EU) 2017/8. végrehajtási rendelete (2017. január 5.) szerint az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejpör értékesítésére irányuló második részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2017. január 3-án járt le – minimális eladási árat nem határoztak meg.
- Megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2017. január 10-i számában a Bizottság (EU) 2017/40 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. november 3.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcsök és zöldségek, a banán és a tej oktatási intézményekben való biztosításához nyújtott uniós támogatás tekintetében történő kiegészítéséről és a 907/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet módosításáról.
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 101/2016. (XII. 20.) számú közleménye szerint a beszállított nyerstej mennyiségének csökkentéséért megállapítható támogatásra vonatkozó kifizetési kérelmet a csökkentési időszak utolsó napjától számított 45 napon belül lehet benyújtani, ami alapján a jóváhagyott kérelmek esetén a támogatási összeg kifizetésre kerül. Az uniós támogatás összesen 150 millió euró értéknek megfelelő mennyiségű tehéntej szállítvány-csökkentés erejéig nyújtható. A támogatás mértéke 14 euró/100 kilogramm a referencia és a csökkentési időszakban leszállított nyerstej különbözetére vonatkozóan. A 2016. október 1. – 2016. december 31. csökkentési időszakra a benyújtási időszak 2017. január 1. – 2017. február 14. A 2016. november 1. – 2017. január 31. csökkentési időszakra a benyújtási időszak 2017. február 1. – 2017. március 17. Felhívjuk a figyelmet, hogy az első csökkentési időszakra vonatkozóan a kifizetési kérelmet

2017. január 1-je helyett 2017. január 9-től lehet benyújtani. A Bizottság a 2016. október 18-i 2016/1845 végrehajtási rendeletében keretkimerülés miatt a tejtermelés csökkentéséhez a 2. csökkentési periódusban benyújtott támogatás iránti kérelmekre alkalmazandó odaítélési együtthatót határozott meg. A fenti okok miatt a 3. és 4. csökkentési időszakokra benyújtott támogatási kérelmek esetében a támogatási kérelem nem hagyható jóvá, így kifizetési kérelem sem nyújtható be. A tehéntej szállítványok valós csökkenése után nyújtható támogatás. Ez a mennyiség nem lehet több a kérelmező által a referencia-időszakban az első felvásárlókhöz szállított tehéntej mennyiség 50 százalékánál, és adott esetben nem lehet több, mint az odaítélési együttható alkalmazásának eredménye. Amennyiben a tehéntej szállítványokban elért valós csökkenés meghaladja a támogatási kérelemben engedélyezett mennyiséget, a támogatás ez utóbbi mennyiség, vagyis az engedélyezett mennyiség után kerül megállapításra. Amennyiben a tehéntej szállítványokban elért valós csökkenés az engedélyezett mennyiség legalább 80 százaléka, az engedélyezett mennyiség erejéig kerül meghatározásra a támogatási összeg. Amennyiben a tehéntej szállítványokban elért valós csökkenés az engedélyezett mennyiség legalább 50 százaléka, de nem haladja meg annak 80 százalékát, a támogatás összege 0,8-as szorzó alkalmazásával kerül megállapításra. Amennyiben a tehéntej szállítványokban elért valós csökkenés legalább az engedélyezett mennyiség 20 százaléka, de nem haladja meg annak 50 százalékát, a támogatás összege 0,5-ös szorzó alkalmazásával kerül megállapításra. Amennyiben a tehéntej szállítványokban elért valós csökkenés kevesebb, mint az engedélyezett mennyiség 20 százaléka, nem fizethető támogatás.

Ábrák, táblázatok

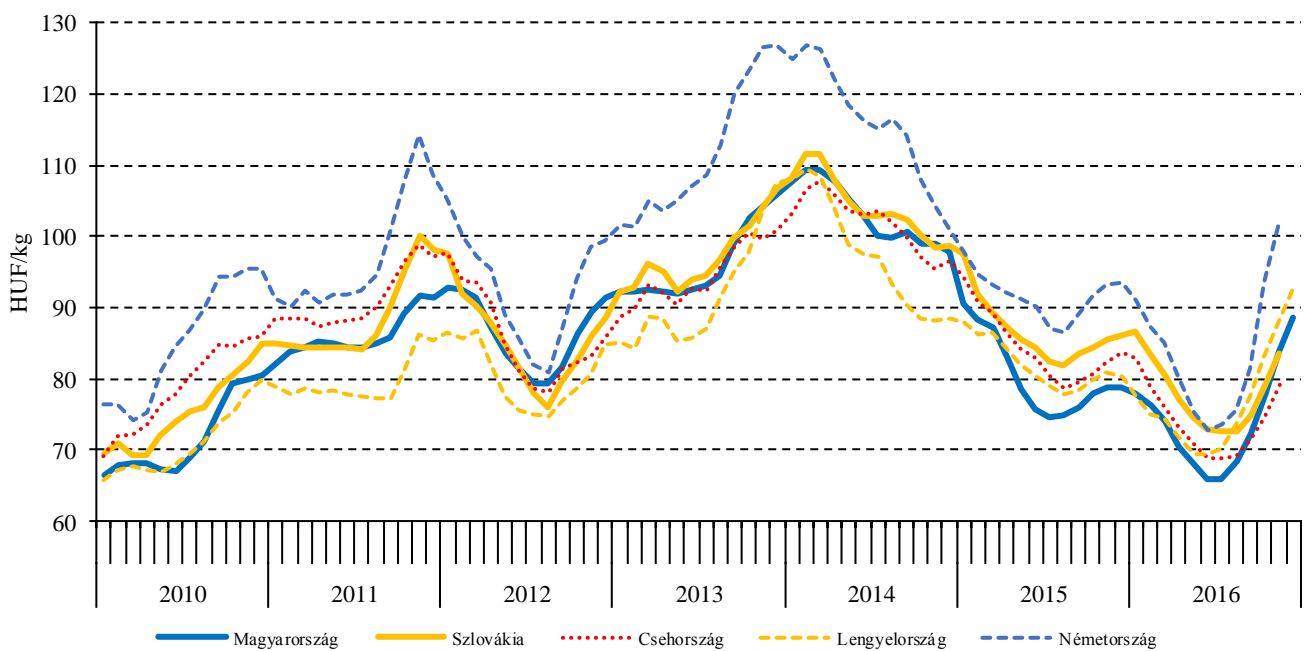
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2016)

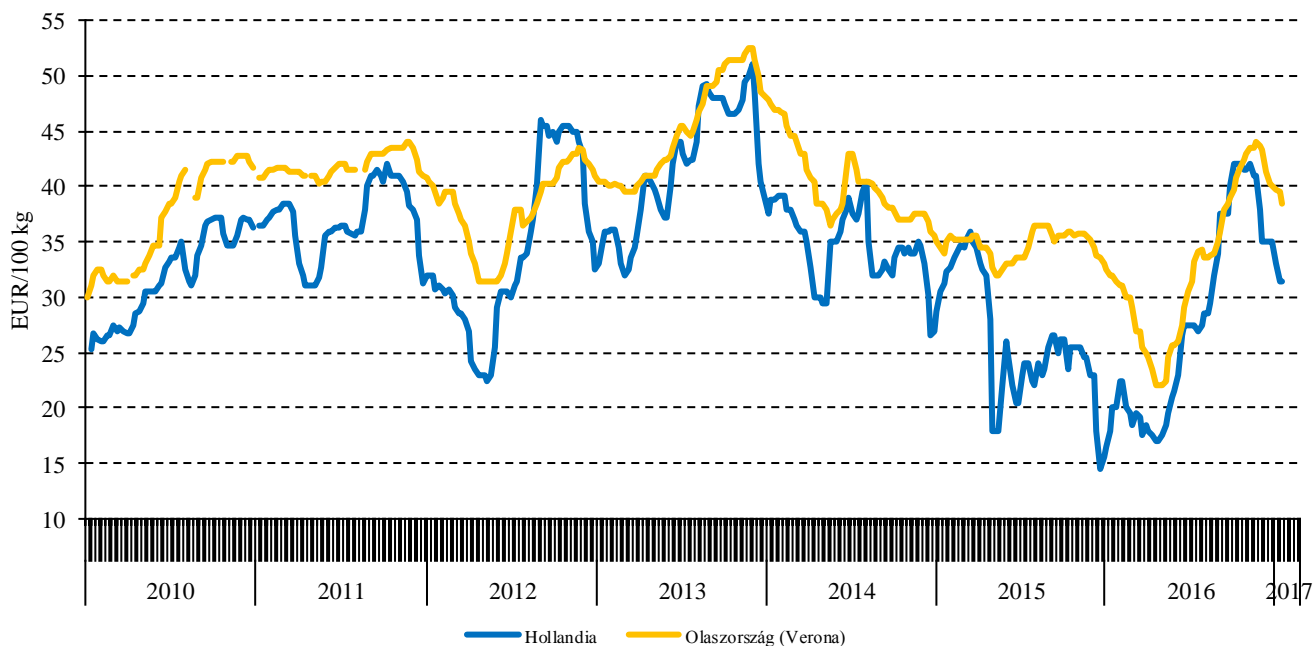
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2016)

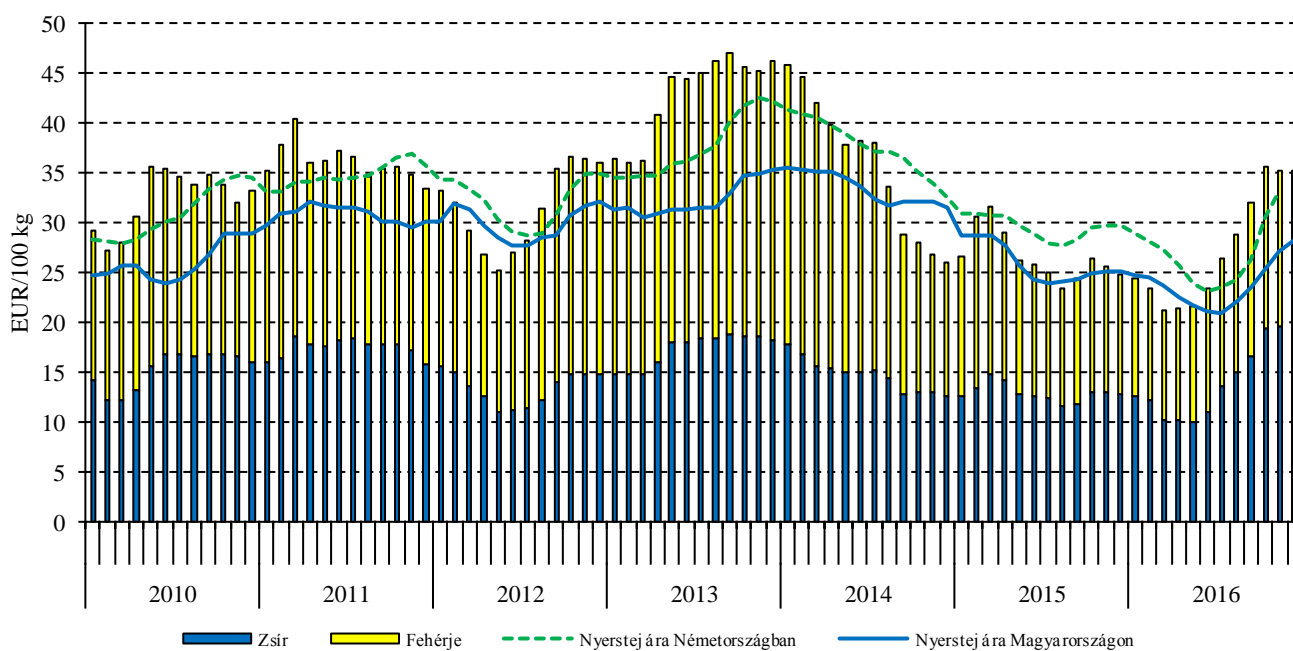
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2017)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2016)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	2015. XII.	2016. XI.	2016. XII.	2016. XII./ 2015. XII. (százalék)	2016. XII./ 2016. XI. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	74,53	76,78	82,29	110,42	107,18
Felvásárlás (tonna)	95 585	91 042	97 397	101,90	106,98
Átlagár (HUF/kg)	78,68	83,77	88,65	112,67	105,83
Fehérje (százalék)	3,38	3,45	3,44	101,61	99,67
Zsír (százalék)	3,88	3,92	3,95	101,76	100,77

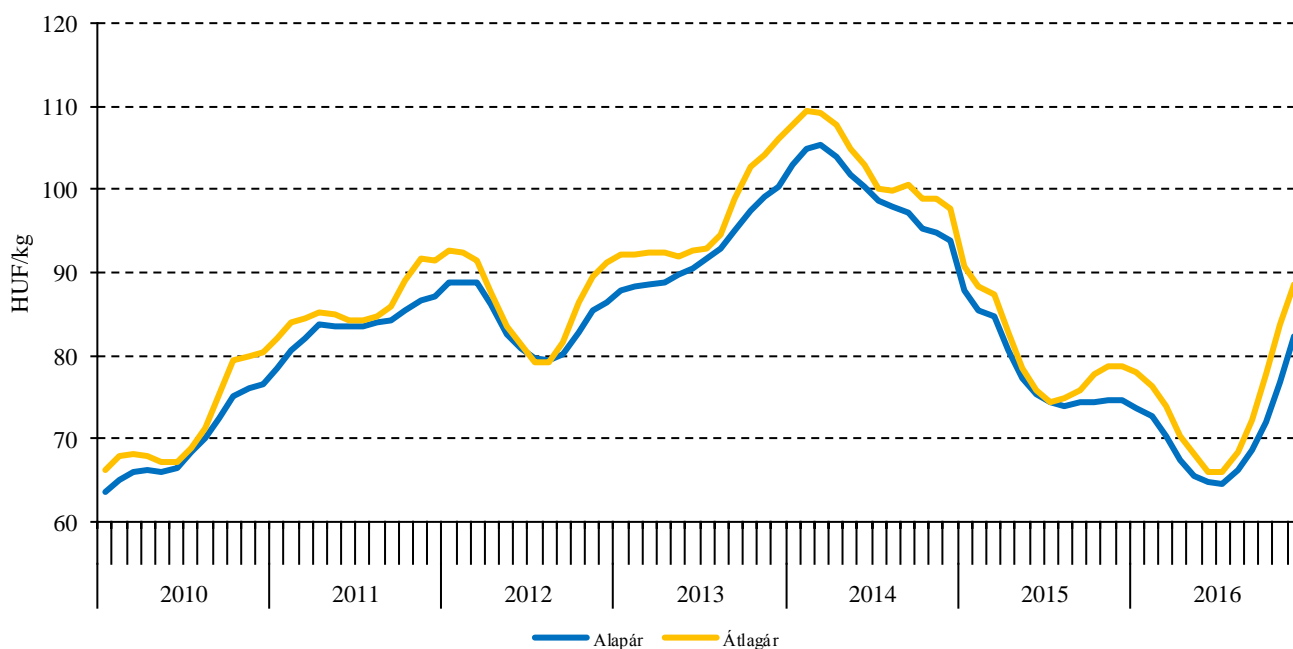
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2015. XII.	2016. XI.	2016. XII.	2016. XII./ 2015. XII. (százalék)	2016. XII./ 2016. XI. (százalék)
Mennyiség (tonna)	15 092	8 987	10 427	69,09	116,03
Átlagár (HUF/kg)	80,16	108,82	104,67	130,57	96,18
Fehérje (százalék)	3,29	3,29	3,28	99,56	99,64
Zsír (százalék)	3,77	3,86	3,83	101,78	99,32

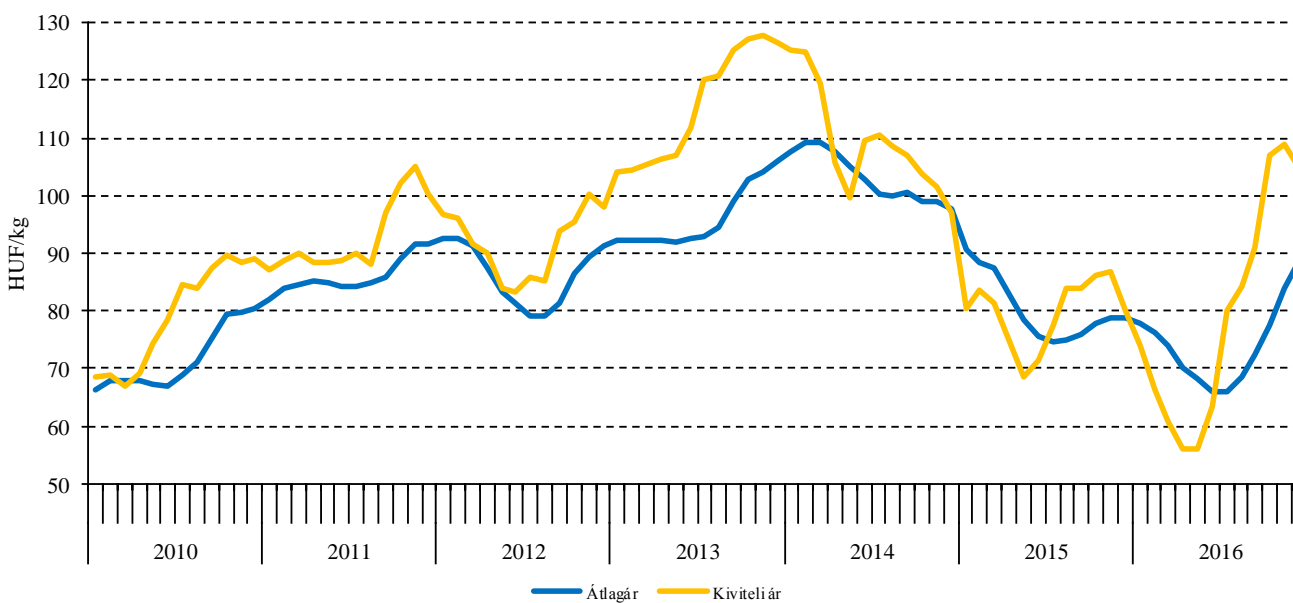
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2016)

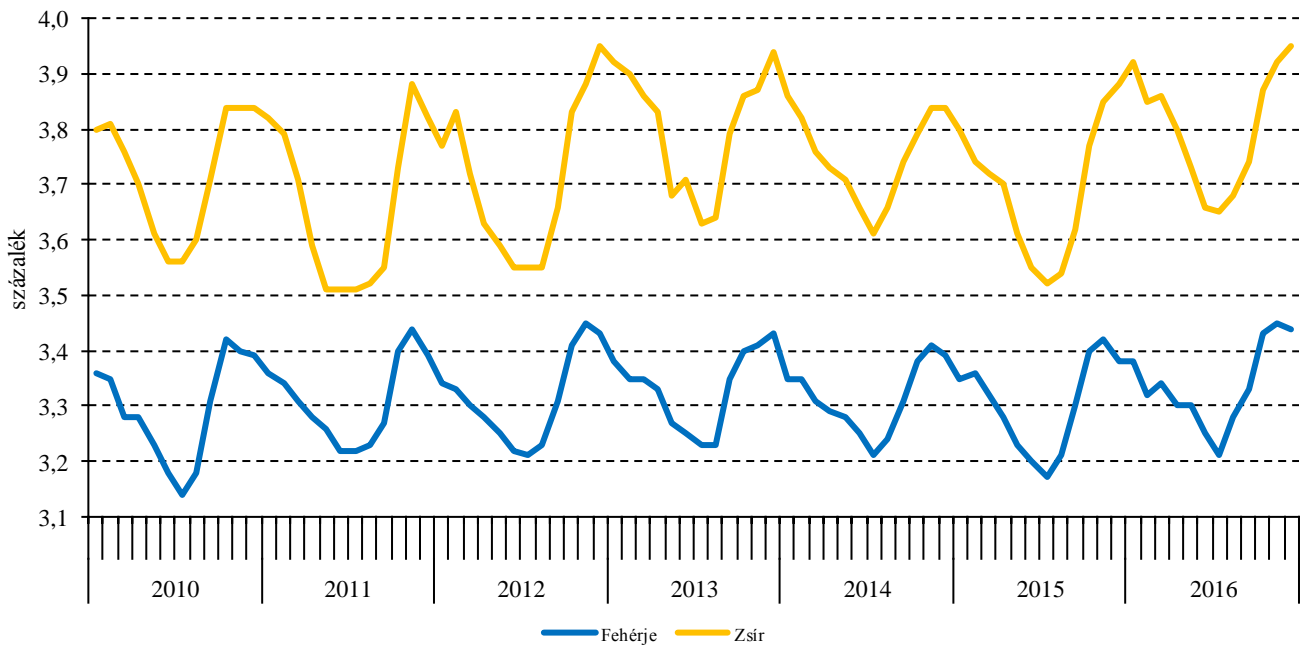

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2016)

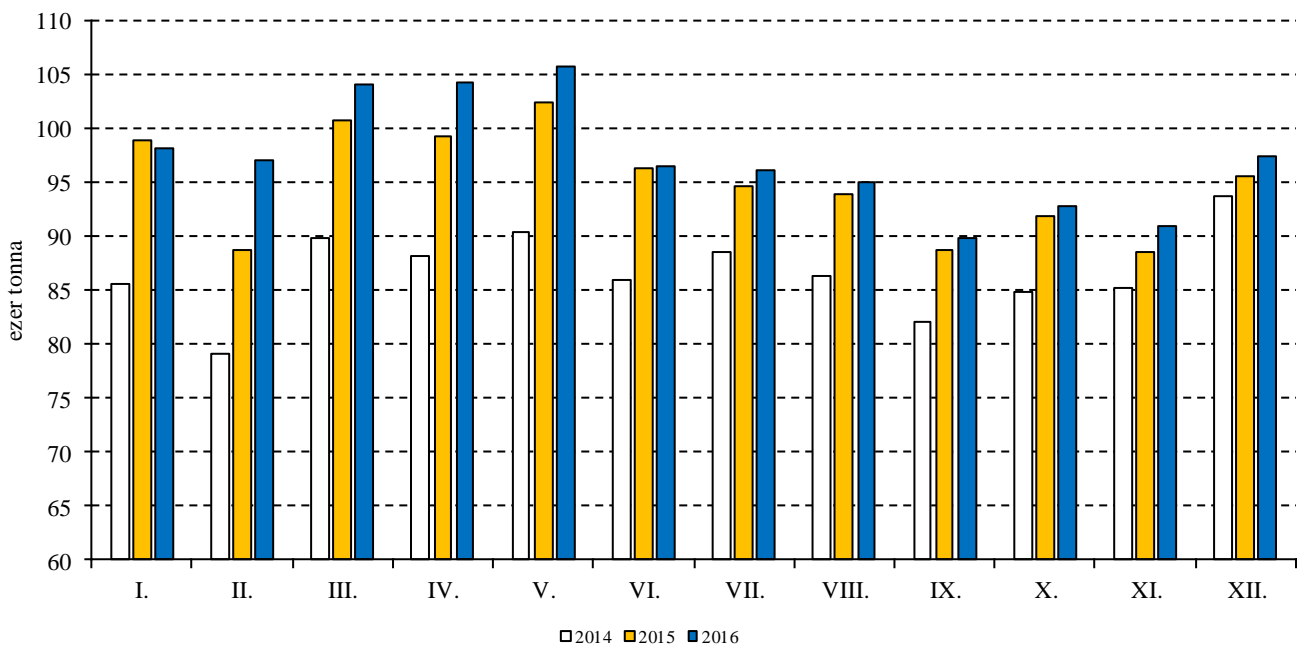

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2016)

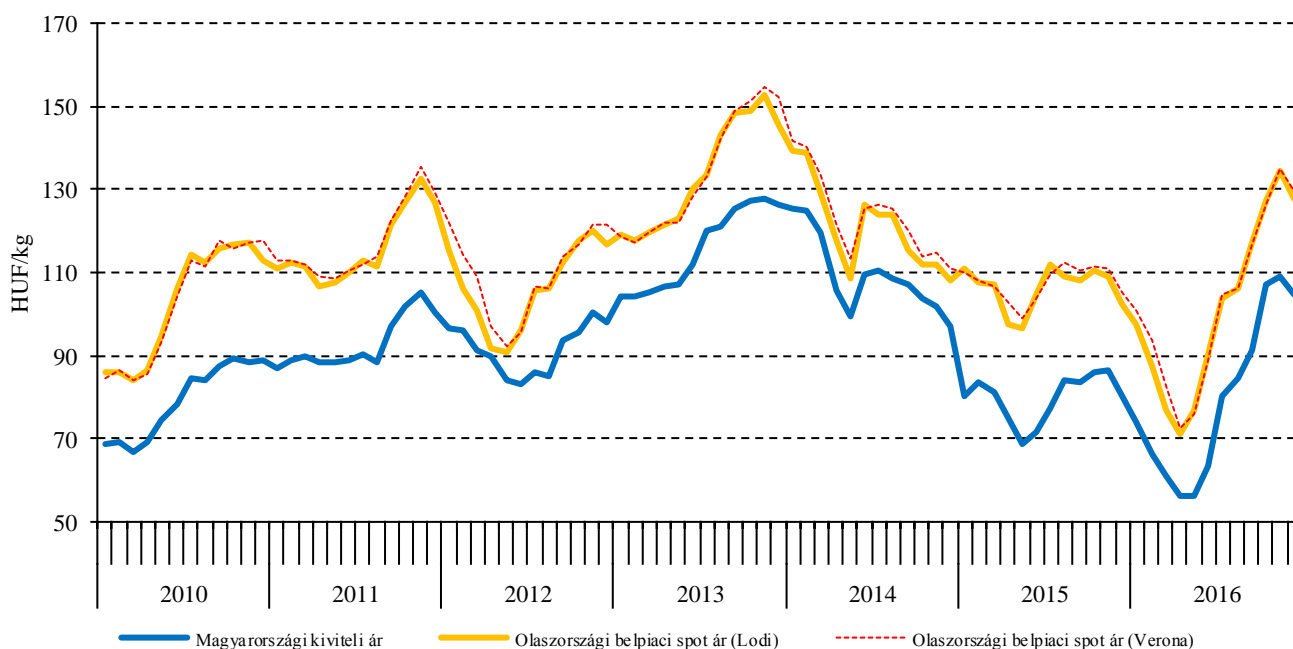
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2014-2016)

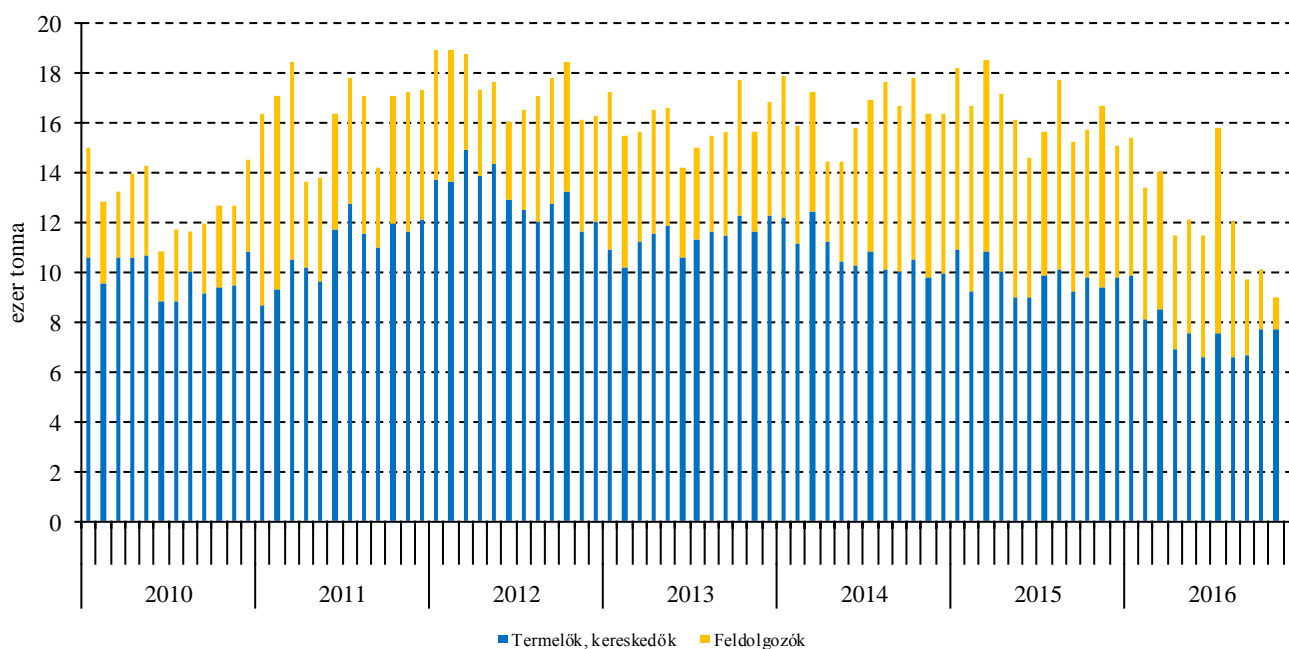
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2017. január 11-ig beérkezett adatok)

	2015. XI.		2016. X.		2016. XI.		2016. XI./ 2015. XI. (százalék)	2016. XI./ 2016. X. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	34,38	107,36	31,43	96,43	33,05	102,06	95,06	105,84
Belgium	28,14	87,87	30,46	93,46	33,68	104,01	118,37	111,29
Dánia	30,59	95,52	29,43 ^{a)}	90,30	31,24 ^{b)}	96,48	101,01	106,84
Egyesült Királyság	34,20	106,79	26,32	80,76	27,88 ^{a)}	86,10	80,63	106,61
Finnország	38,70	120,85	37,52	115,12	37,96	117,22	97,00	101,82
Franciaország	32,27	100,77	31,59	96,93	32,34	99,87	99,11	103,03
Görögország	41,93	130,93	38,64	118,56	38,85	119,97	91,63	101,19
Hollandia	29,75	92,90	29,25	89,75	33,00	101,91	109,70	113,55
Írország	30,98	96,74	32,83	100,73	36,32 ^{a)}	112,16	115,94	111,35
Luxemburg	30,69	95,83	29,13	89,38	31,94	98,63	102,92	110,35
Németország	29,81	93,09	30,42	93,34	33,14	102,34	109,94	109,64
Olaszország	34,07	106,39	31,32	96,10	31,99	98,79	92,86	102,80
Portugália	28,63	89,40	27,38	84,01	28,05	86,62	96,89	103,11
Spanyolország	30,10	93,99	29,71	91,16	30,39	93,85	99,85	102,95
Svédország	32,83	102,52	31,66	97,14	33,07	102,12	99,61	105,13
Ciprus	57,55	179,71	56,16	172,31	56,81	175,43	97,62	101,81
Csehország	26,40	82,44	24,36	74,74	25,68	79,30	96,19	106,10
Észtország	23,56	73,57	26,39	80,97	29,61	91,44	124,29	112,93
Lengyelország	27,41	85,59	28,30	86,83	29,62	91,47	106,87	105,34
Lettország	21,78	68,01	24,89	76,37	28,26	87,27	128,32	114,27
Litvánia	22,84	71,32	25,88	79,41	28,88	89,18	125,04	112,30
Magyarország	25,21	78,66	25,28	77,64	27,14	83,77	106,50	107,90
Málta	49,26	153,82	48,92	150,10	47,51	146,71	95,38	97,74
Szlovákia	27,41	85,59	25,78	79,10	27,05	83,53	97,59	105,60
Szlovénia	28,65	89,46	26,09	80,05	27,35	84,46	94,41	105,51
Bulgária	28,75	89,78	28,91	88,70	29,85	92,18	102,67	103,92
Románia	27,80	86,81	27,90	85,60	29,35	90,64	104,41	105,89
Horvátország	32,19	100,52	30,13	92,45	30,71	94,84	94,35	102,59
EU-28	30,94	96,62	29,93	91,83	31,77	98,11	101,54	106,84

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. XI.		2016. X.		2016. XI.		2016. XI./ 2015. XI. (százalék)	2016. XI./ 2016. X. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	24,45	77,31	25,67	79,13	26,57	83,62	108,68	103,50
Brazília	25,21	78,75	41,59	127,57	36,12	111,21	143,29	86,85
Japán	78,12	243,91	90,59	278,05	88,34	272,77	113,09	97,52
Svájc	59,37	185,45	57,67	176,97	–	–	–	–
Új-Zéland	23,68	73,95	32,31	99,13	32,96	101,78	139,19	102,01
USA	37,42	116,86	33,23	101,92	35,98	111,17	96,14	108,25

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. XI.	2016. X.	2016. XI.	EUR/100 kg	
					2016. XI./ 2015. XI. (százalék)	2016. XI./ 2016. X. (százalék)
Belgium	Milcobel	26,39	30,02	33,51	126,98	111,63
Németország	Müller (Leppersdorf)	27,86	28,60	31,57	113,32	110,38
Németország	DMK	26,18	27,37	29,35	112,11	107,23
Dánia	Arla Foods	28,55	27,72	29,69	103,99	107,11
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	37,79	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	30,70	29,98	30,66	99,87	102,27
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	28,19	31,79	32,50	115,29	102,23
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	31,14	30,36	31,33	100,61	103,19
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	32,32	30,40	30,40	94,06	100,00
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	36,31	27,39	28,74	79,15	104,93
Nagy-Britannia	First Milk	28,40	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	28,01	29,15	–	104,07
Írország	Glanbia	23,99	26,97	28,95	120,68	107,34
Írország	Kerry Agribusiness	25,56	28,22	29,19	114,20	103,44
Olaszország	Granarolo (North)	38,29	36,35	36,35	94,93	100,00
Hollandia	DOC Cheese	25,18	25,48	29,51	117,20	115,82
Hollandia	FrieslandCampina	28,93	28,37	32,02	110,68	112,87
EU átlag	–	29,74	29,13	30,86	103,77	105,94

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. XII.	2016. XI.	2016. XII.	HUF/liter	
				2016. XII./ 2015. XII. (százalék)	2016. XII./ 2016. XI. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsirtartalom	126,67	131,34	134,55	106,22	102,44
Dobozos tej, 2,8 százalék zsirtartalom	139,24	148,96	153,59	110,31	103,11
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsirtartalom	141,72	156,73	160,38	113,17	102,33
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsirtartalom	111,81	132,77	136,04	121,68	102,46

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. XII.	2016. XI.	2016. XII.	HUF/kg	
				2016. XII./ 2015. XII. (százalék)	2016. XII./ 2016. XI. (százalék)
Adagolt vaj	1 282,43	1 357,36	1 381,30	107,71	101,76
Natúr vajkrém	822,36	825,99	854,65	103,93	103,47
Tehéntúró	577,14	571,52	600,51	104,05	105,07
Tejföl	367,68	373,69	399,39	108,62	106,88
Natúr joghurt	236,77	230,36	242,49	102,42	105,27
Gyümölcsös joghurt	342,86	353,04	345,67	100,82	97,91
Kefir	232,55	230,09	234,75	100,95	102,03
Trappista sajt	991,21	1 140,88	1 175,41	118,58	103,03
Ömlesztett sajt	1 043,51	994,16	1 019,24	97,67	102,52

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-X.		2016. I-X.		2016. I-X./2015. I-X. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	100 836	366 004	78 058	307 247	77,41	83,95
0402 Tej és tejszín ^{b)}	6 482	297	7 270	87	112,15	29,35
0403 Kefir, joghurt	39 271	2 387	45 474	3 326	115,80	139,36
0404 Tejsavó	7 053	28 530	6 602	29 617	93,60	103,81
0405 Vaj és vajkrém	6 274	657	6 624	906	105,58	137,86
0406 Sajt és túró	44 503	19 959	52 258	24 914	117,42	124,83

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-X.		2016. I-X.		2016. I-X./2015. I-X. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	15 038 268	34 561 488	11 732 065	28 597 807	78,01	82,74
0402 Tej és tejszín ^{b)}	3 954 002	219 307	4 101 172	83 657	103,72	38,15
0403 Kefir, joghurt	11 984 839	868 815	13 359 952	1 137 261	111,47	130,90
0404 Tejsavó	3 039 169	5 393 796	2 545 372	8 875 059	83,75	164,54
0405 Vaj és vajkrém	6 440 206	553 863	6 676 776	749 570	103,67	135,34
0406 Sajt és túró	38 466 597	24 451 198	44 051 234	28 379 352	114,52	116,07
Összesen	78 923 081	66 048 466	82 466 572	67 822 706	104,49	102,69

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

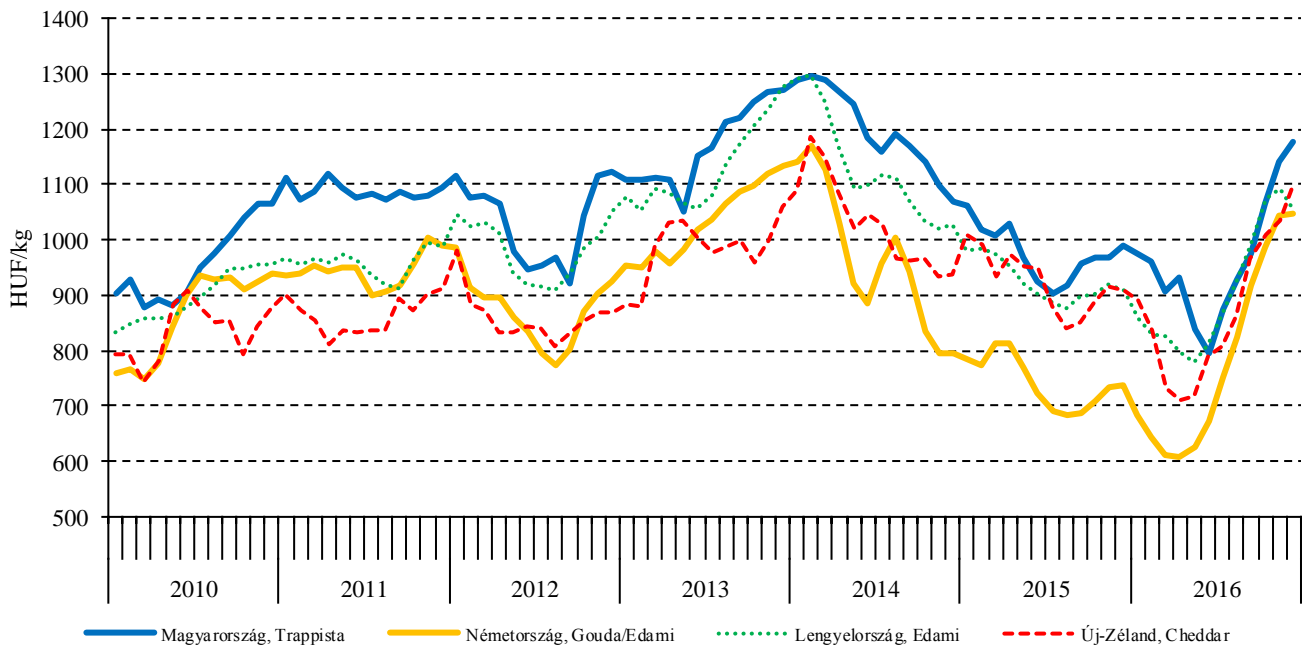
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-X.		2016. I-X.		2016. I-X./2015. I-X. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	149,14	94,43	150,30	93,08	100,78	98,57
0402 Tej és tejszín ^{b)}	609,97	739,24	564,12	960,68	92,48	129,96
0403 Kefir, joghurt	305,18	364,04	293,79	341,95	96,27	93,93
0404 Tejsavó	430,90	189,06	385,56	299,66	89,48	158,50
0405 Vaj és vajkrém	1 026,54	842,47	1 008,01	827,07	98,19	98,17
0406 Sajt és túró	864,36	1 225,10	842,96	1 139,08	97,52	92,98

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

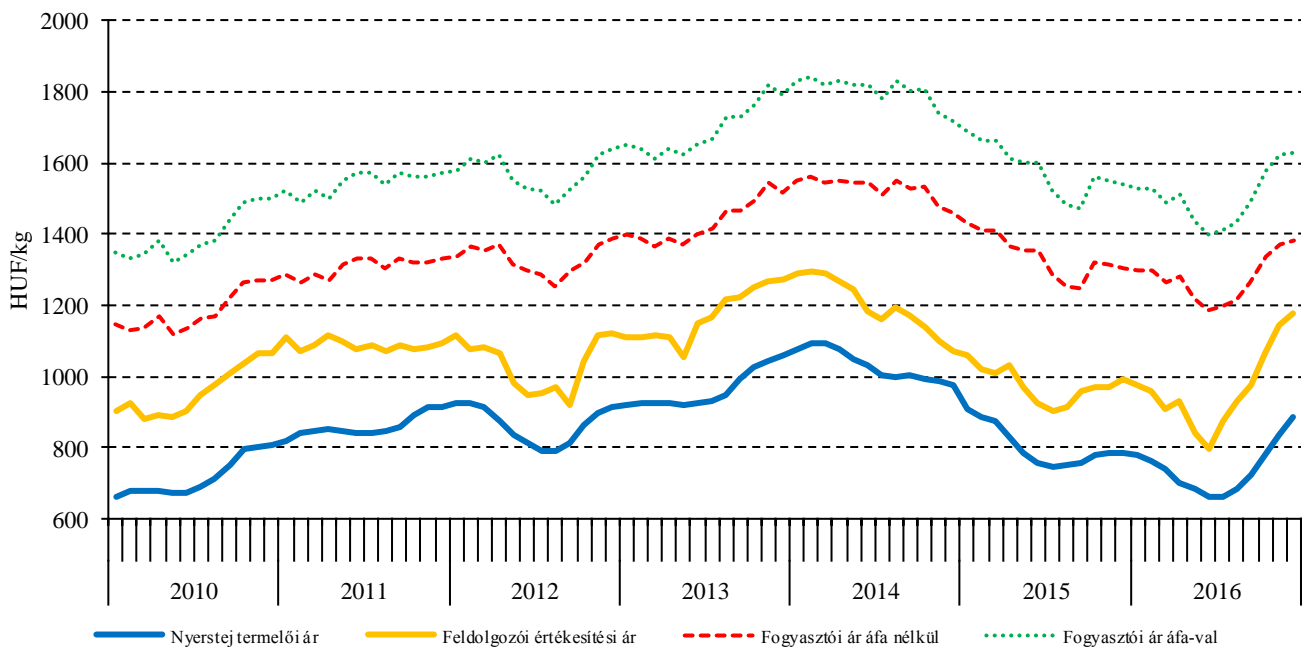
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

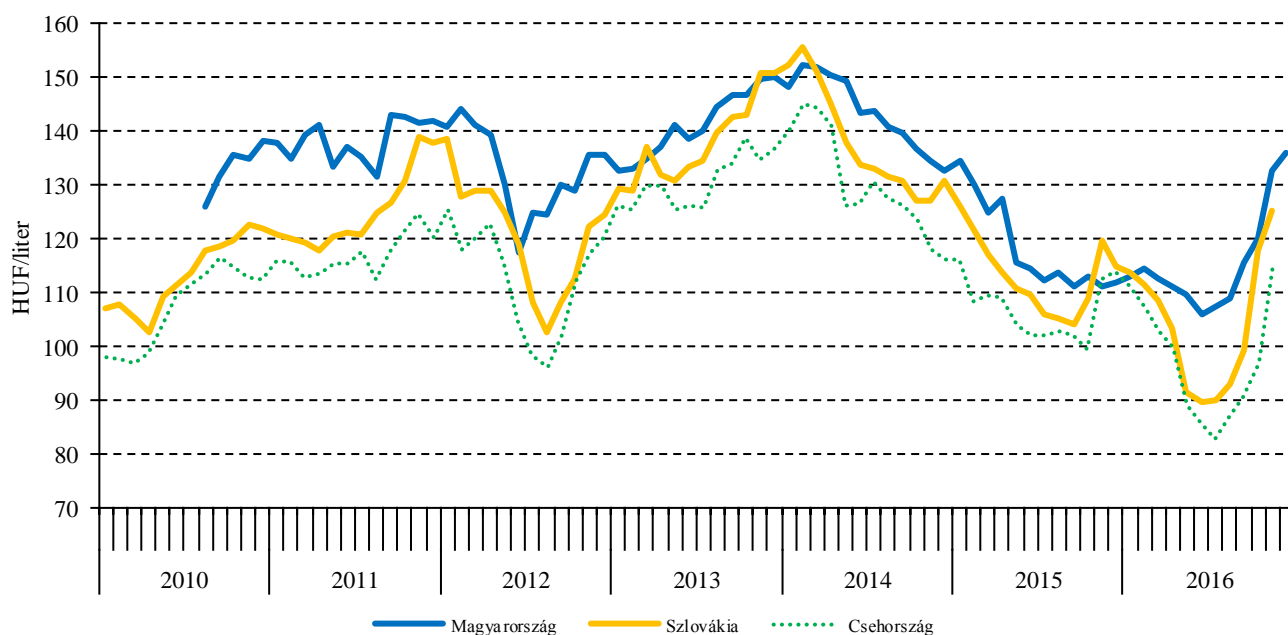
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstev árának felel meg.

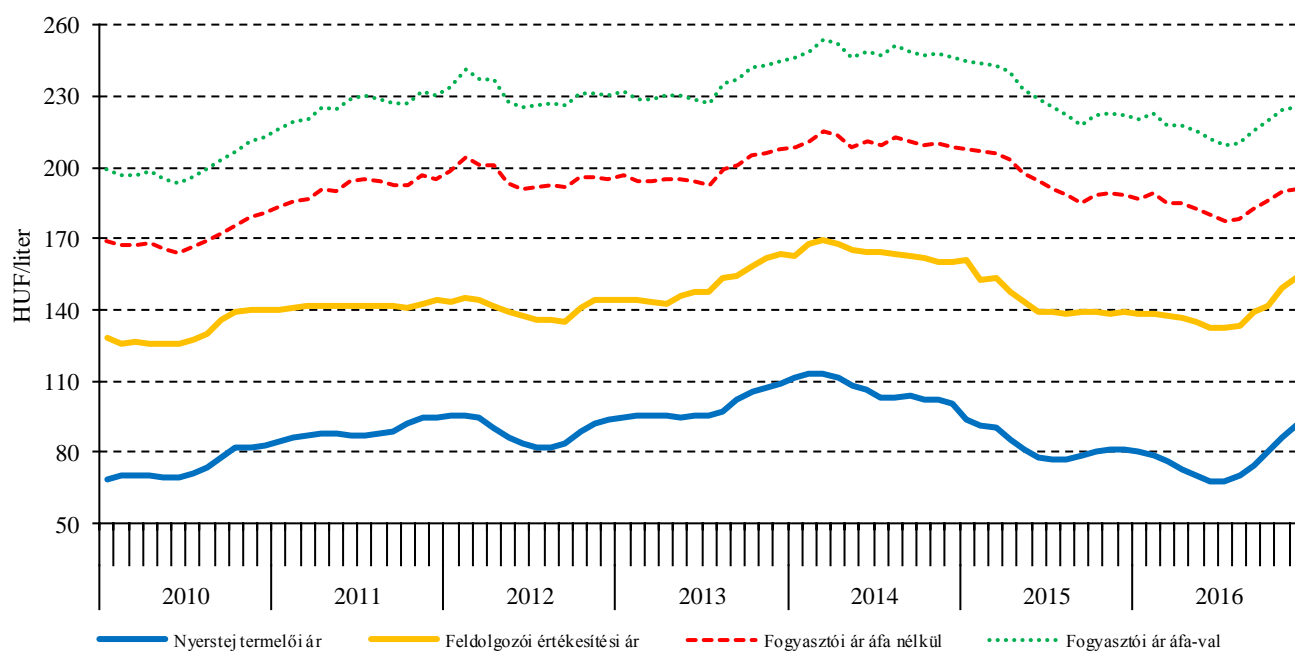
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

^{a)} 1,5 százalékos zsírtartalom dobozos tartós.

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

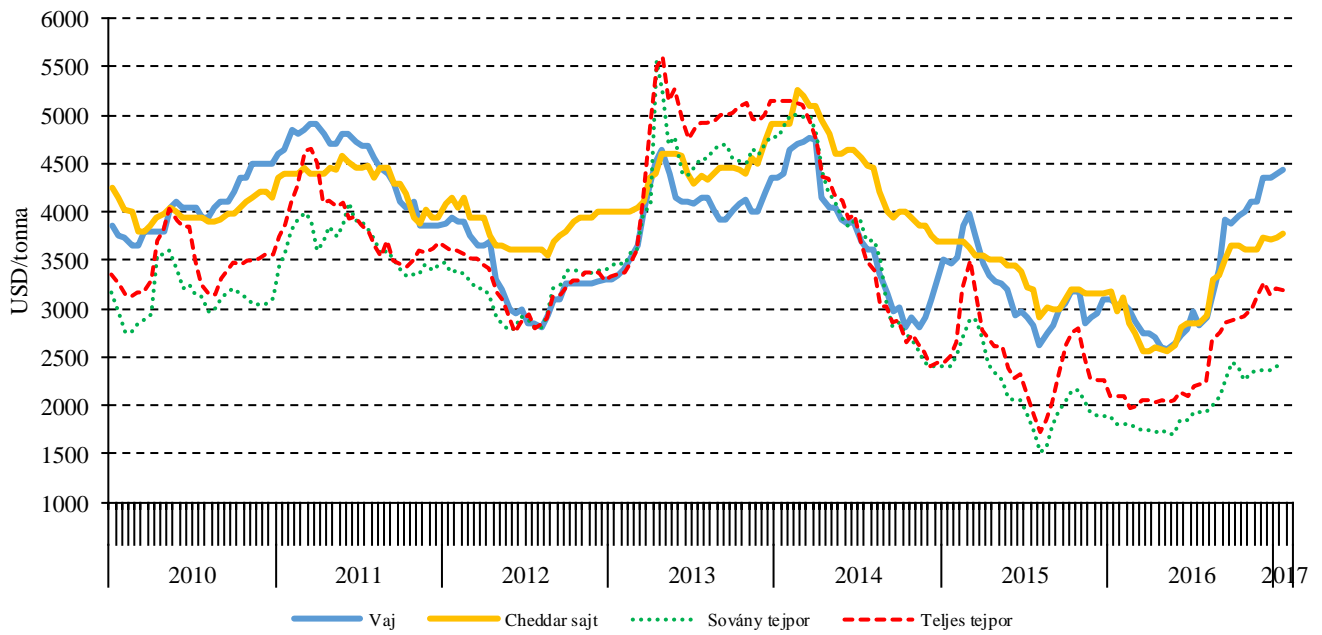
14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejszóra, a fogyasztói ár 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztörözött tejszóra vonatkozik.

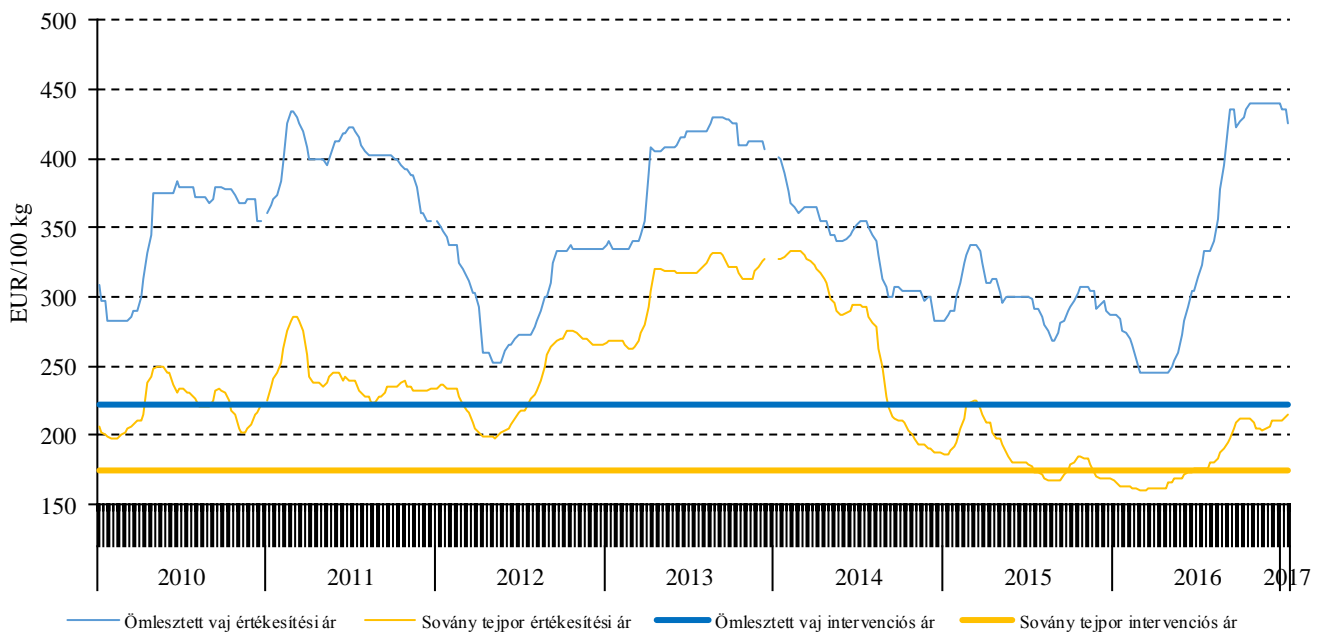
Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világszármazékosított értékesítési ára (2010-2017)

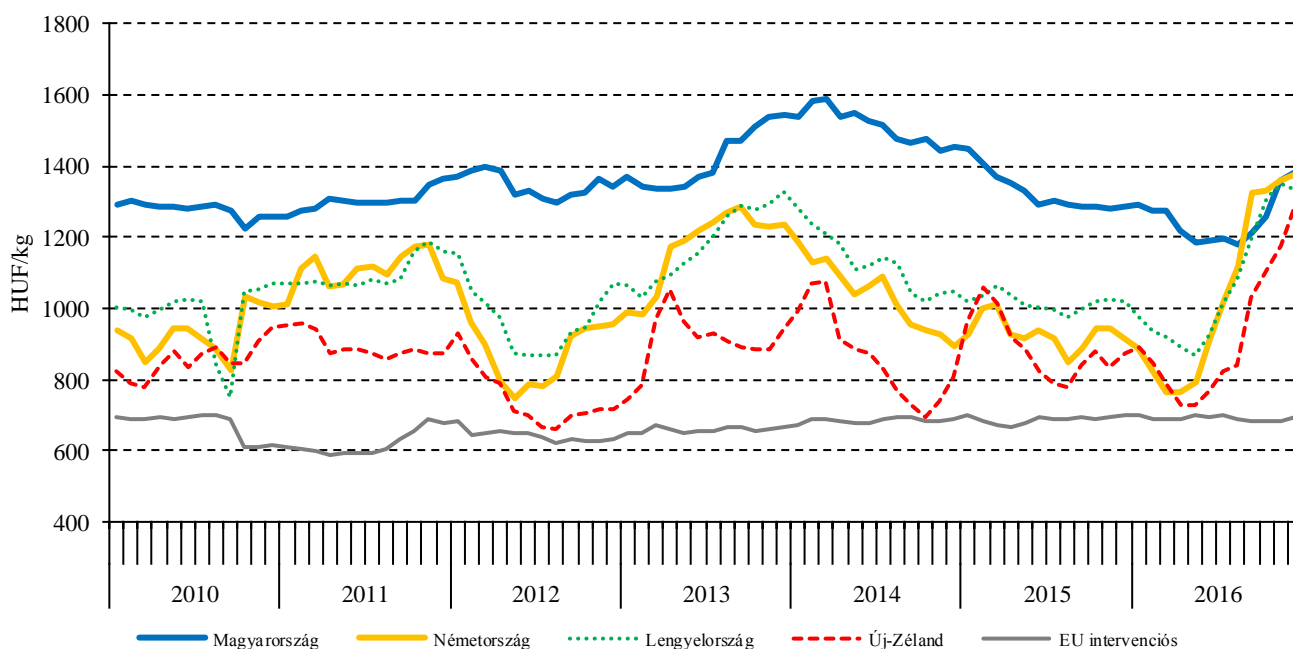
^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2017)

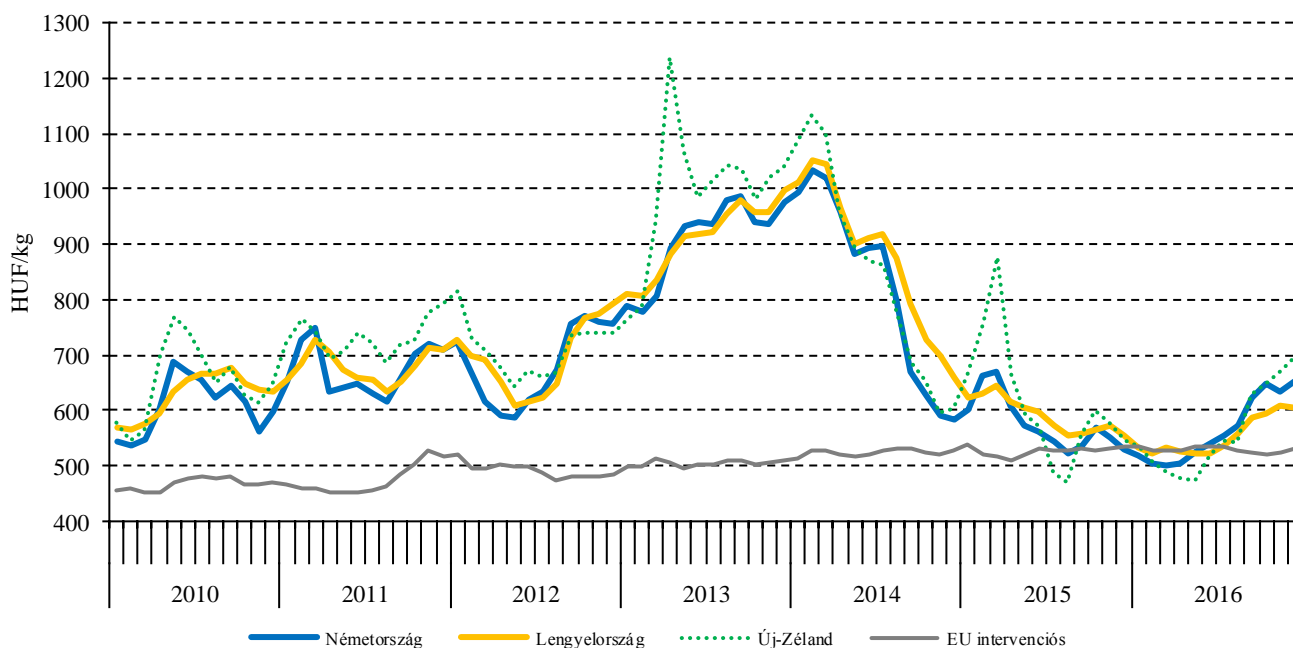
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

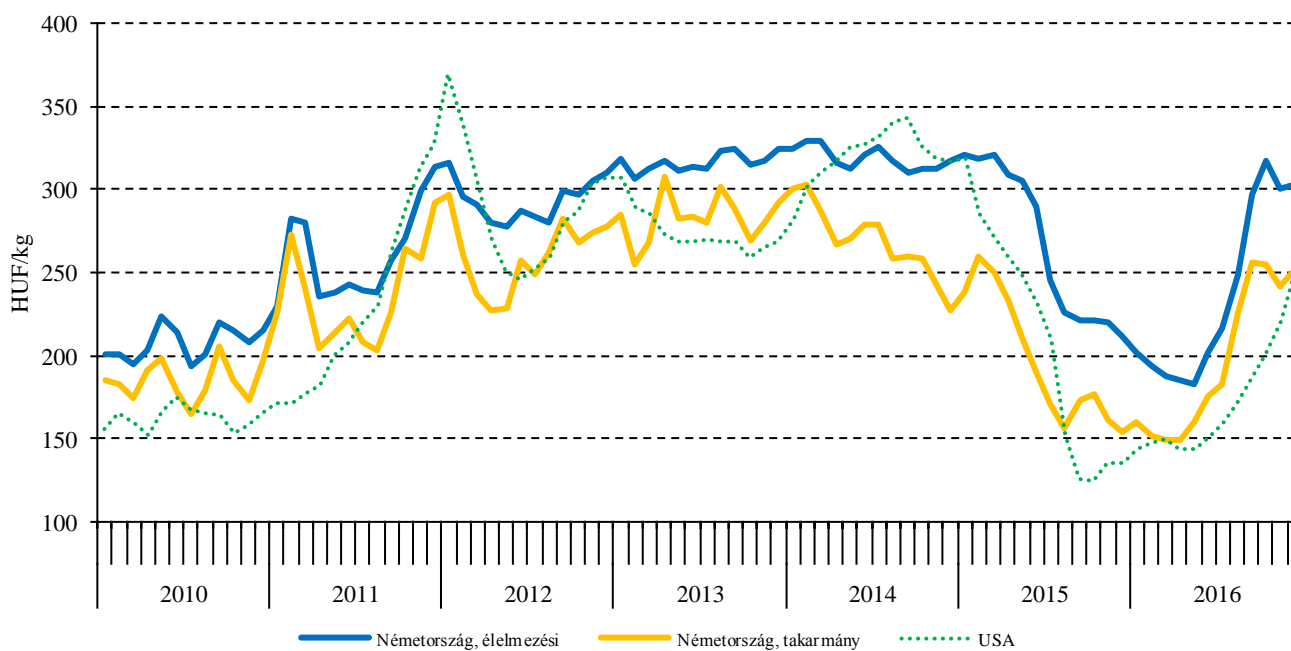
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

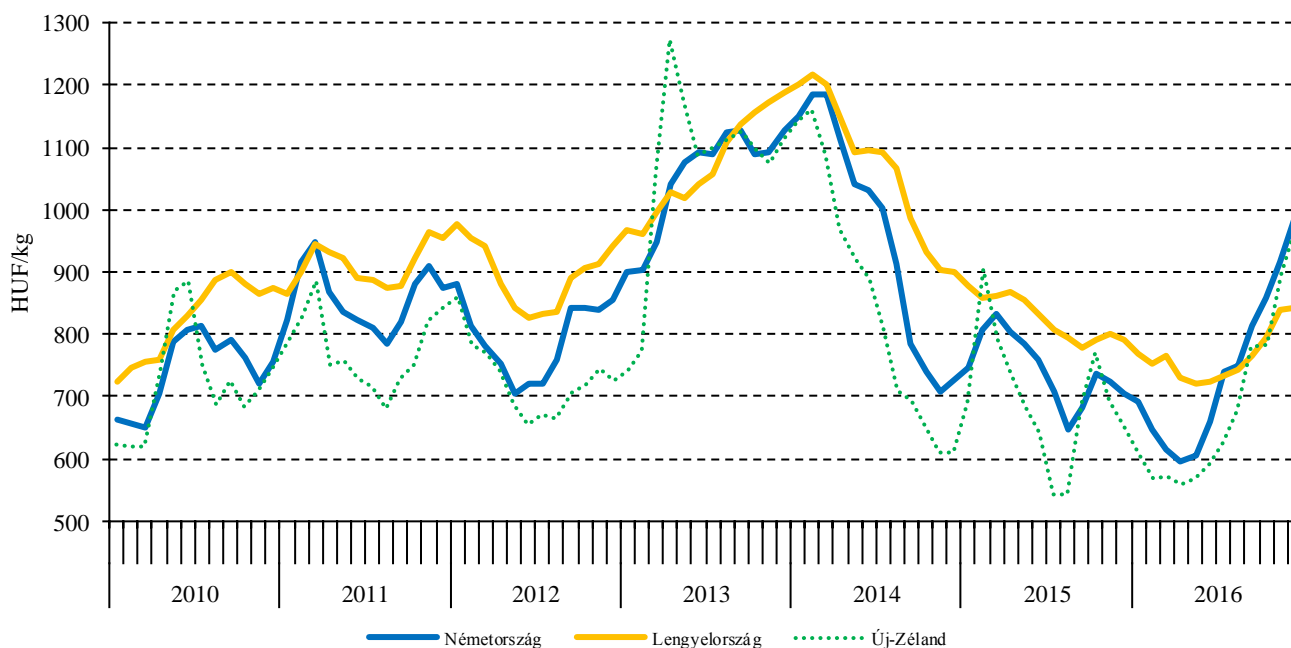
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, USDA

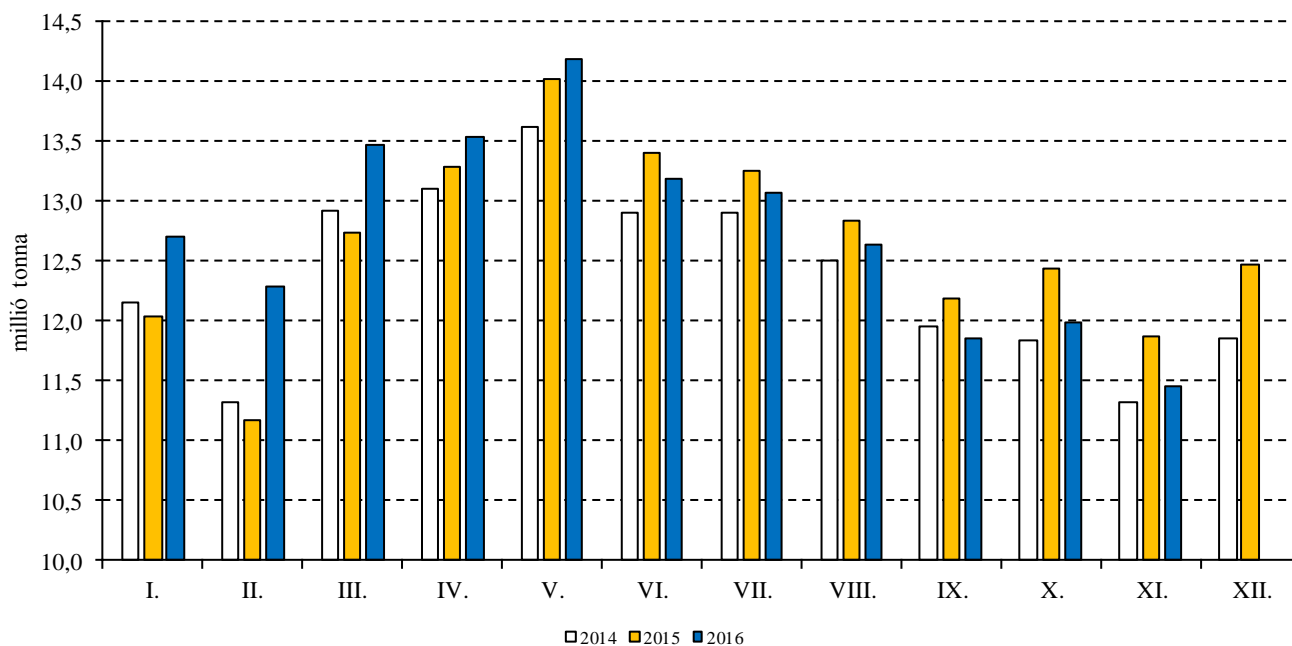
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, IERIGZ – PIB, USDA

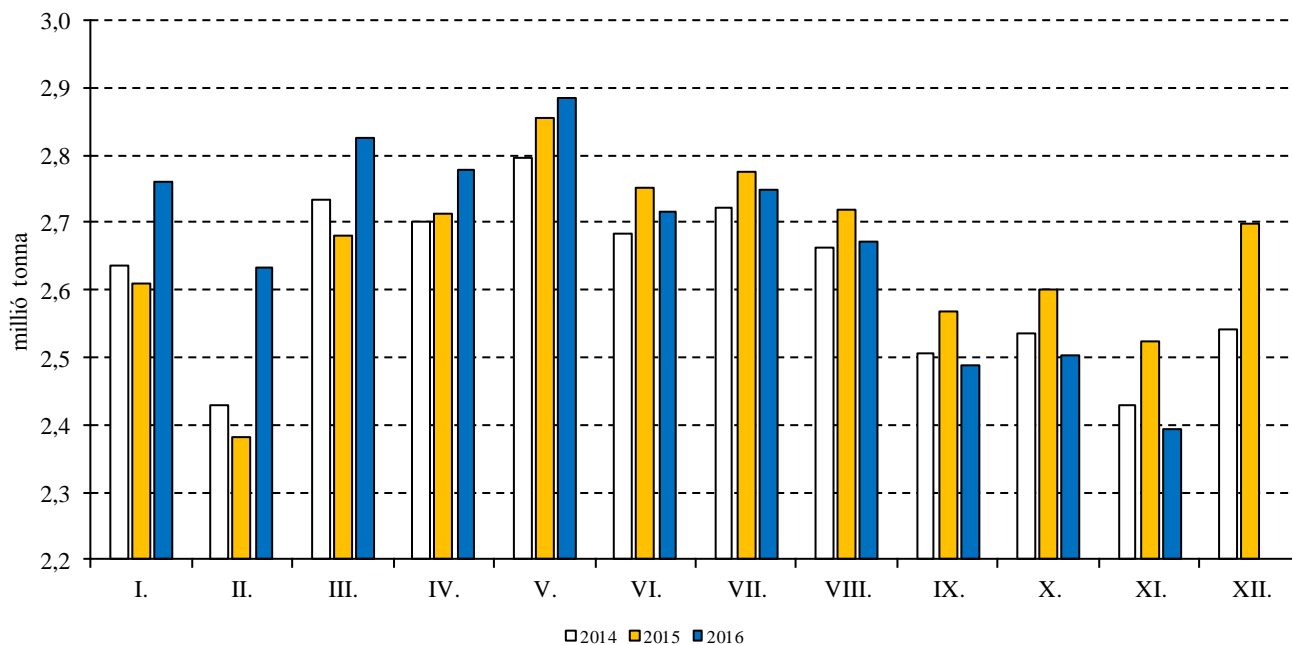
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

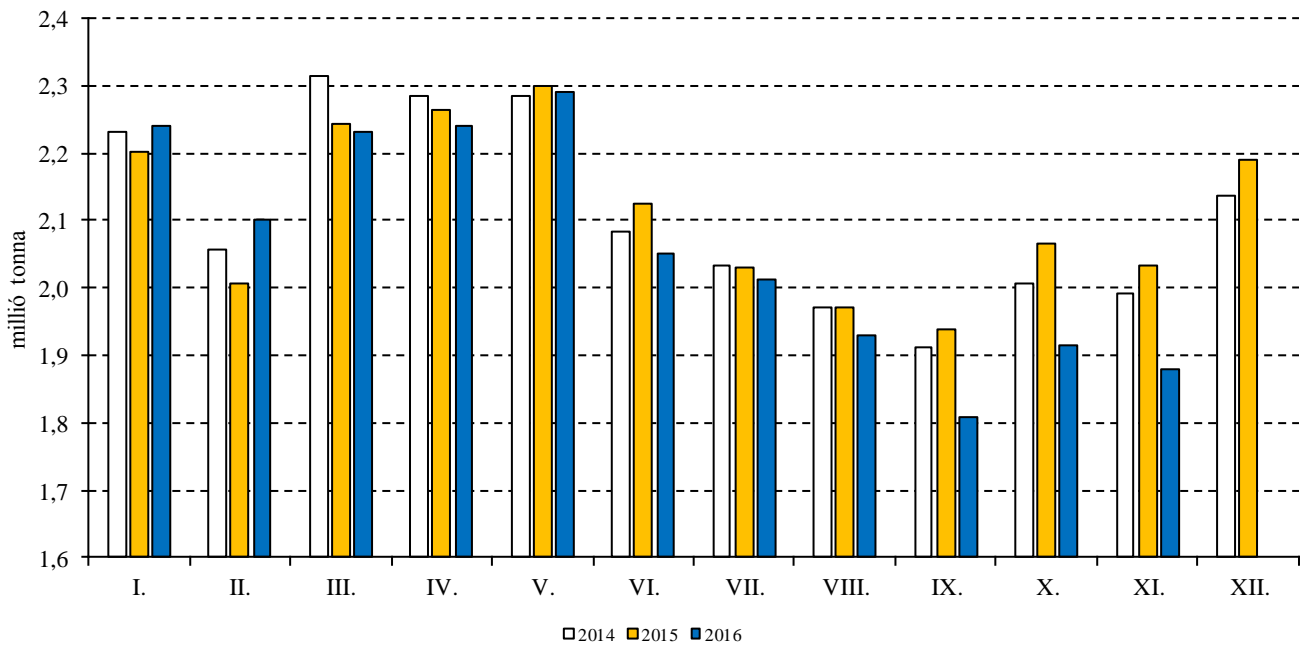
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

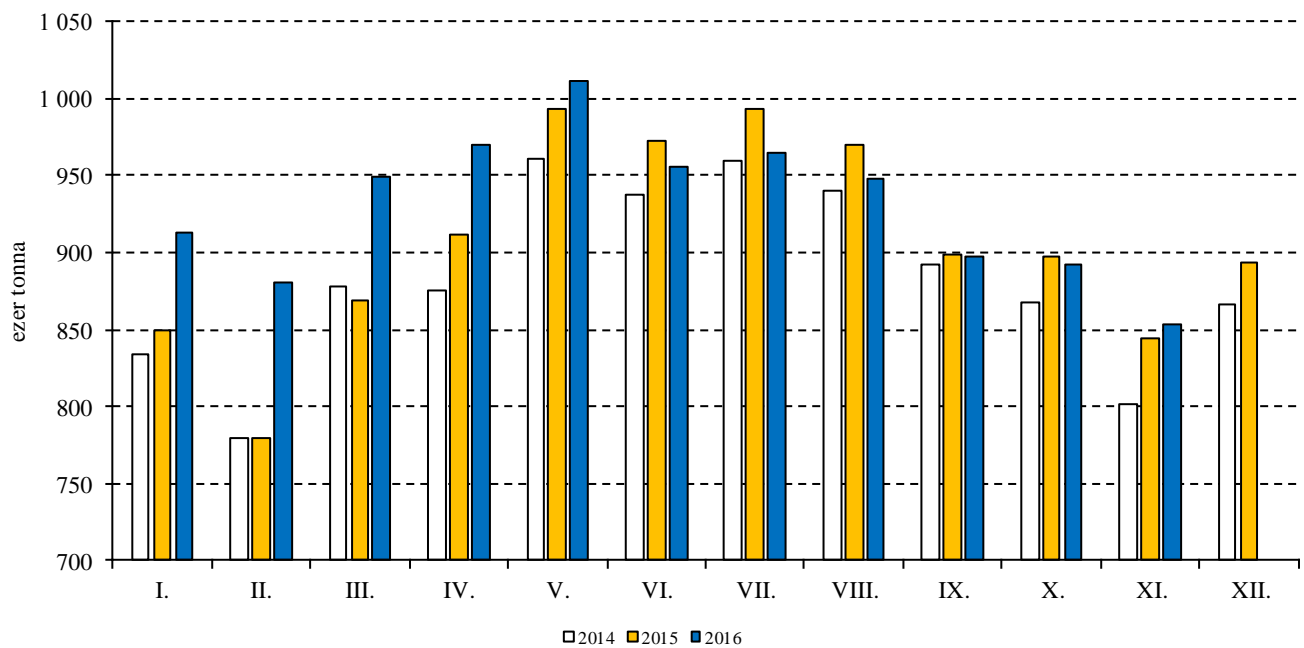
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

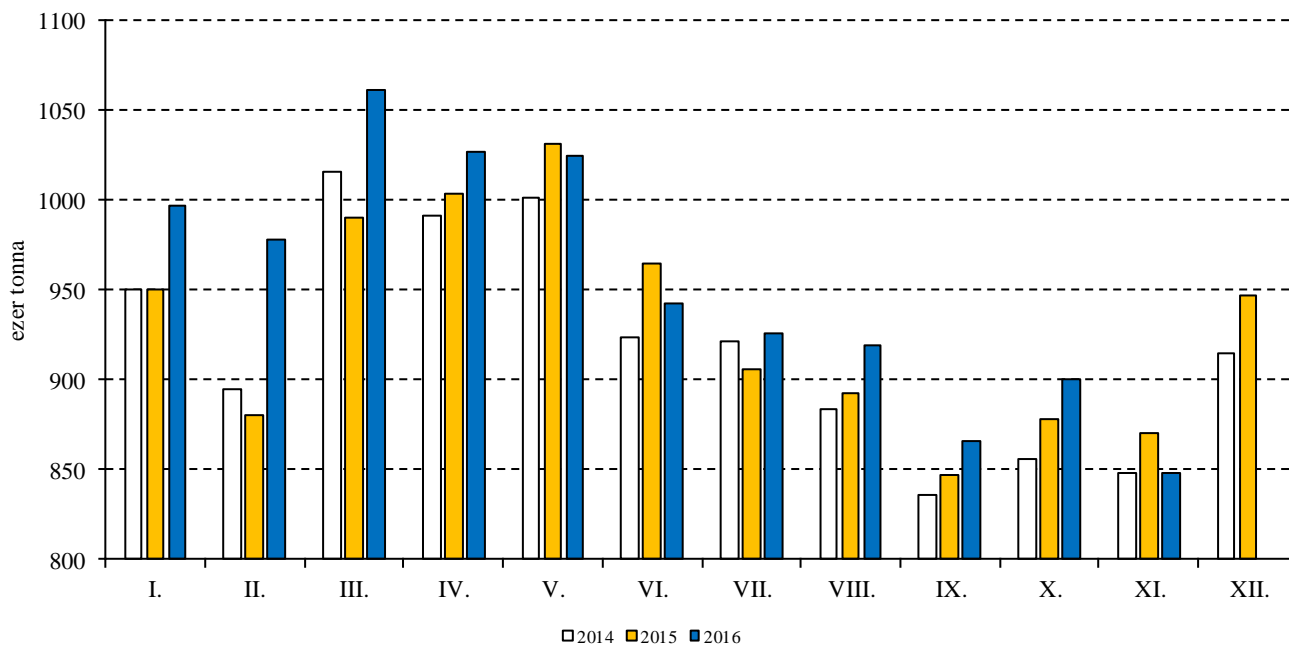
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

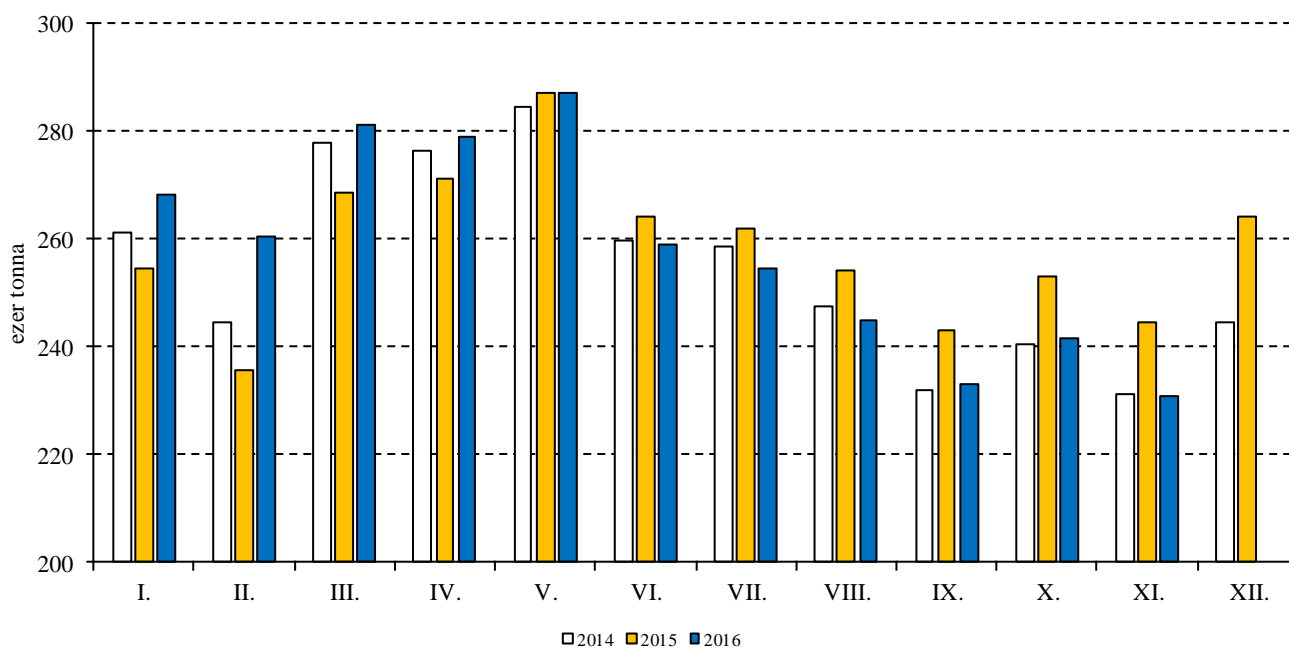
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

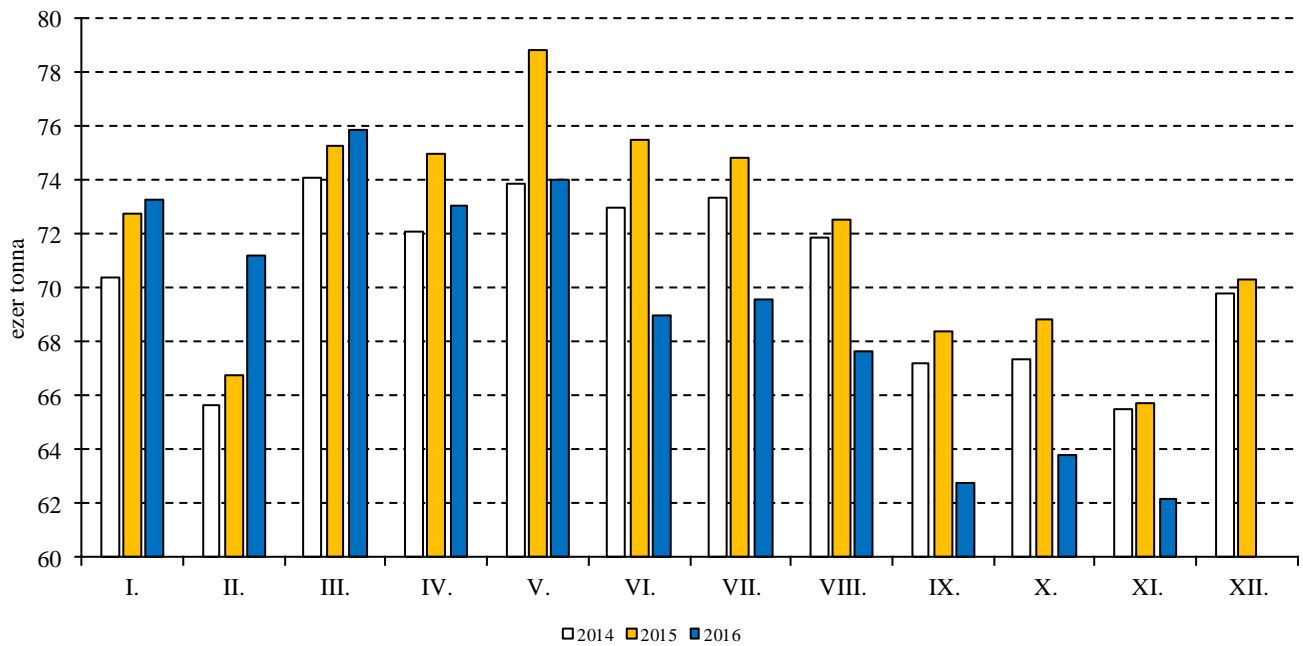
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

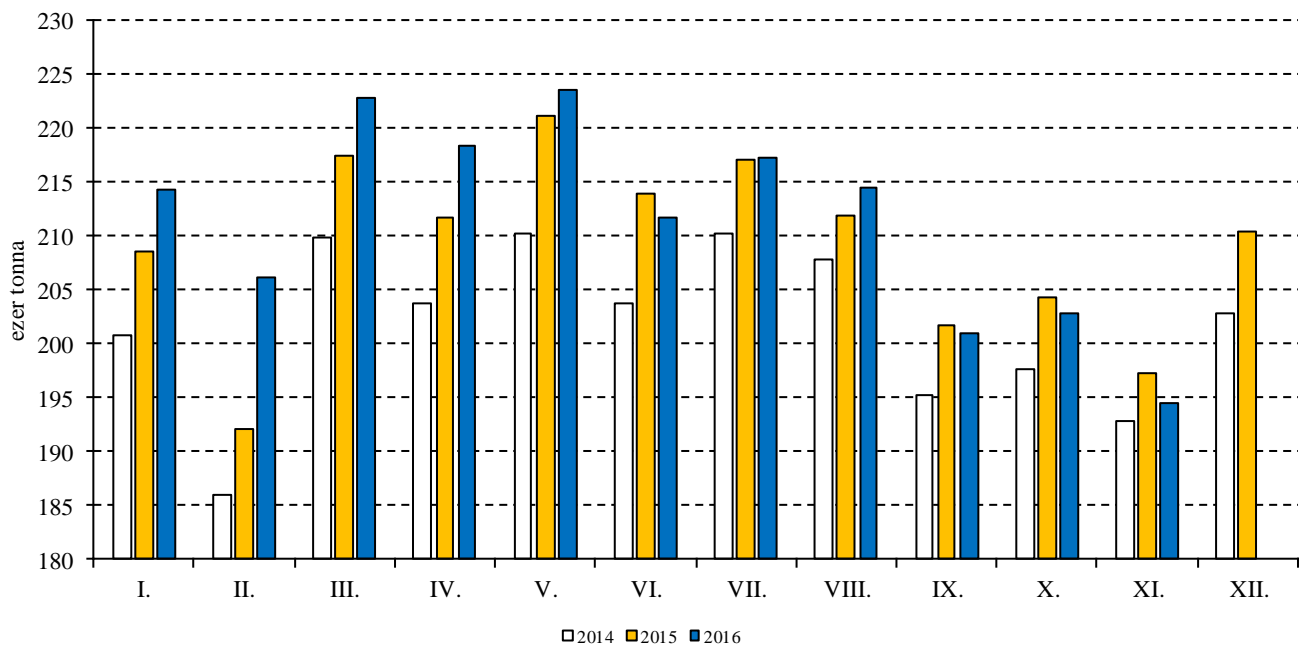
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

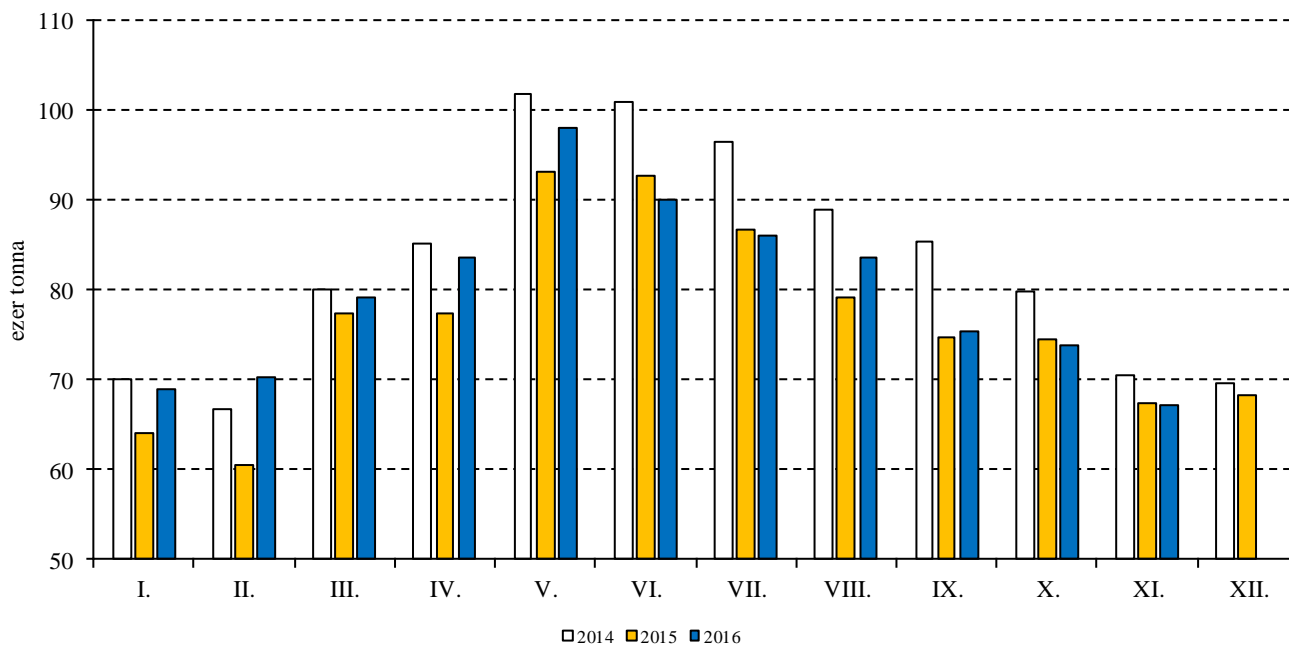
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

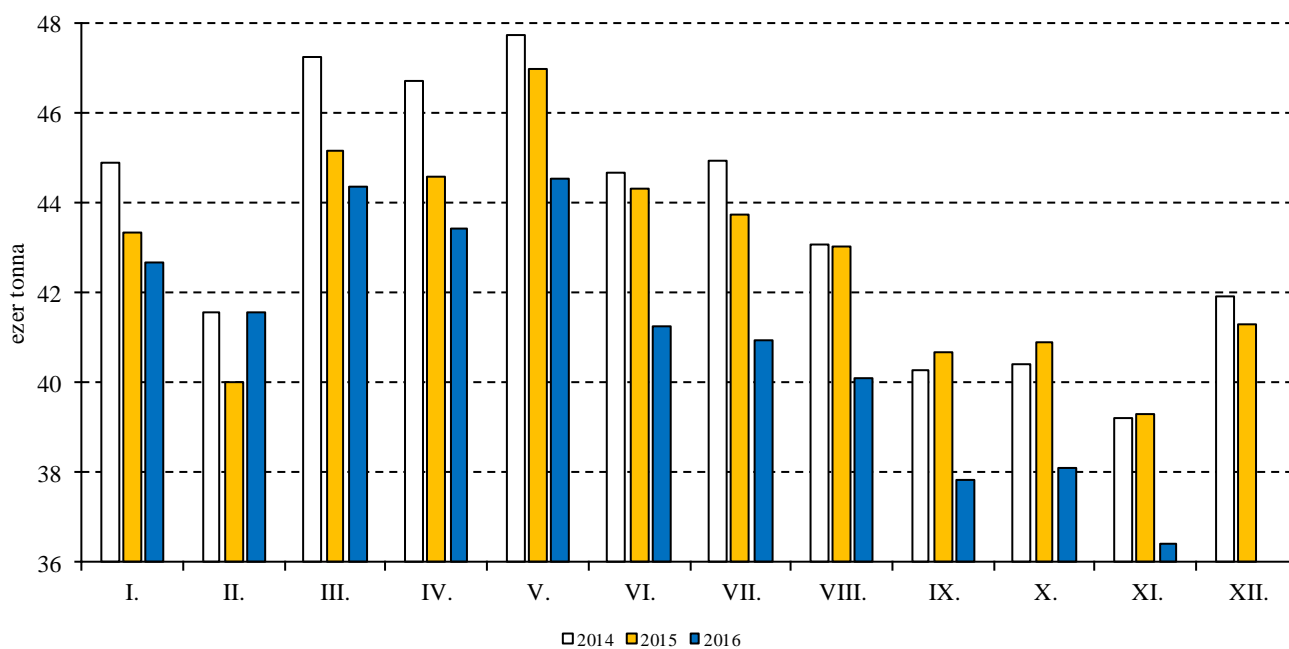
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: INSSE

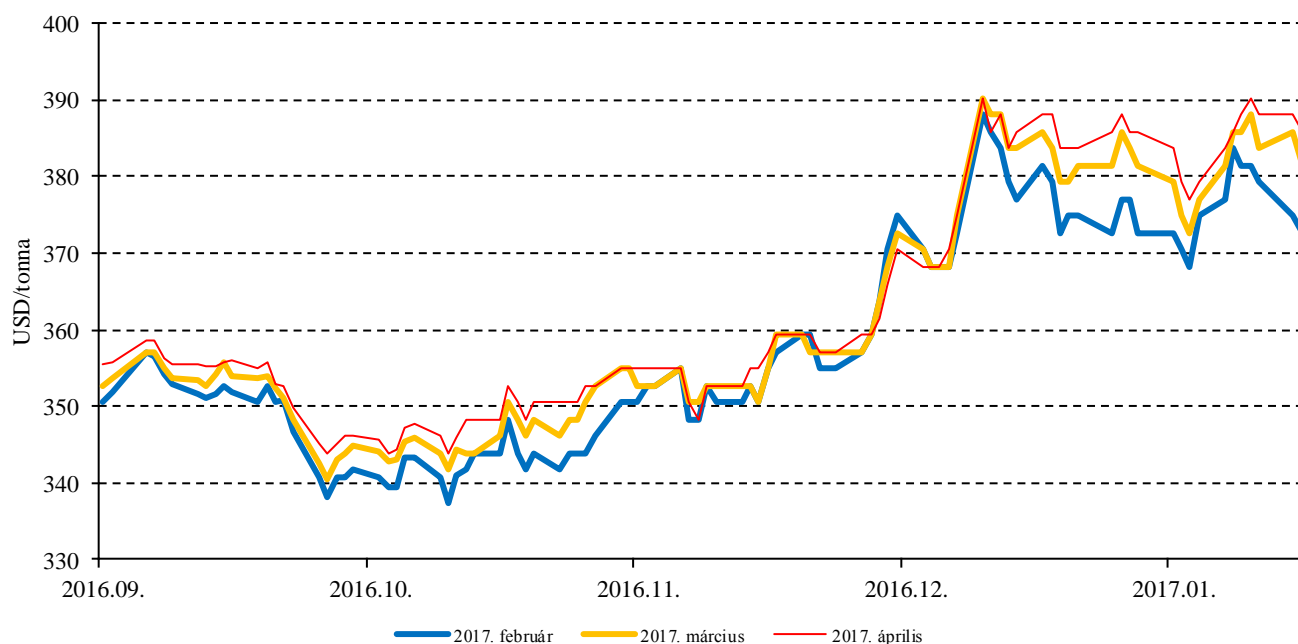
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: DZS

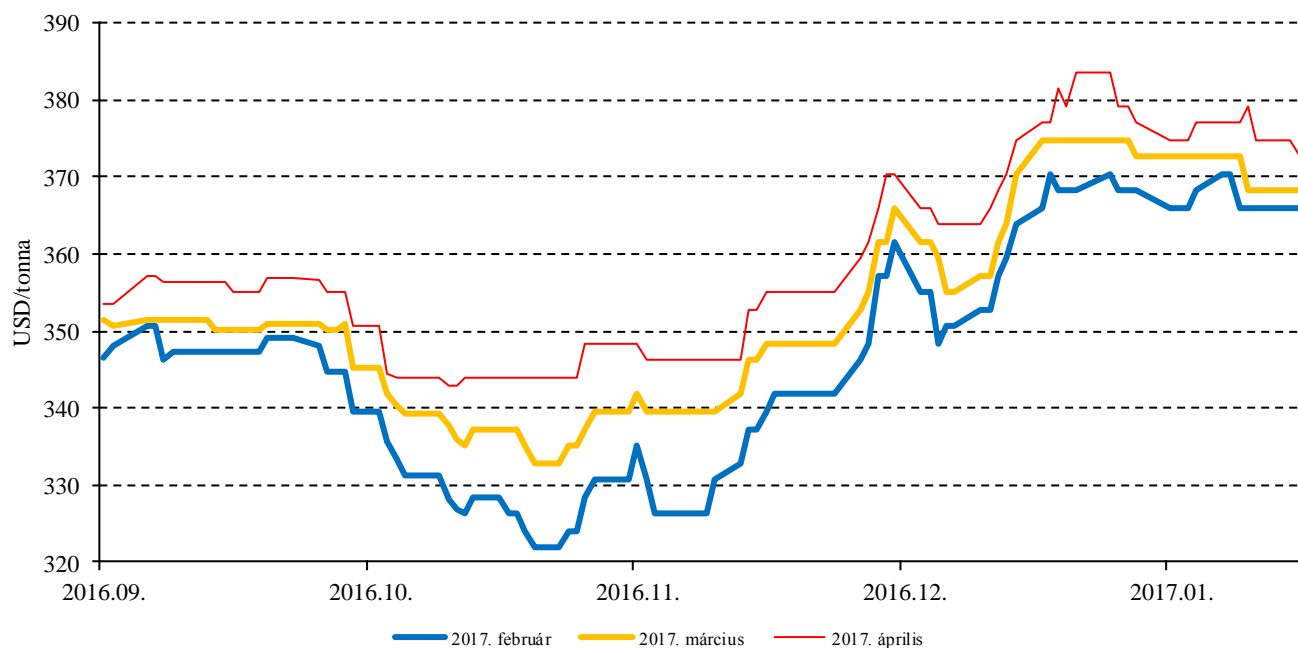
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

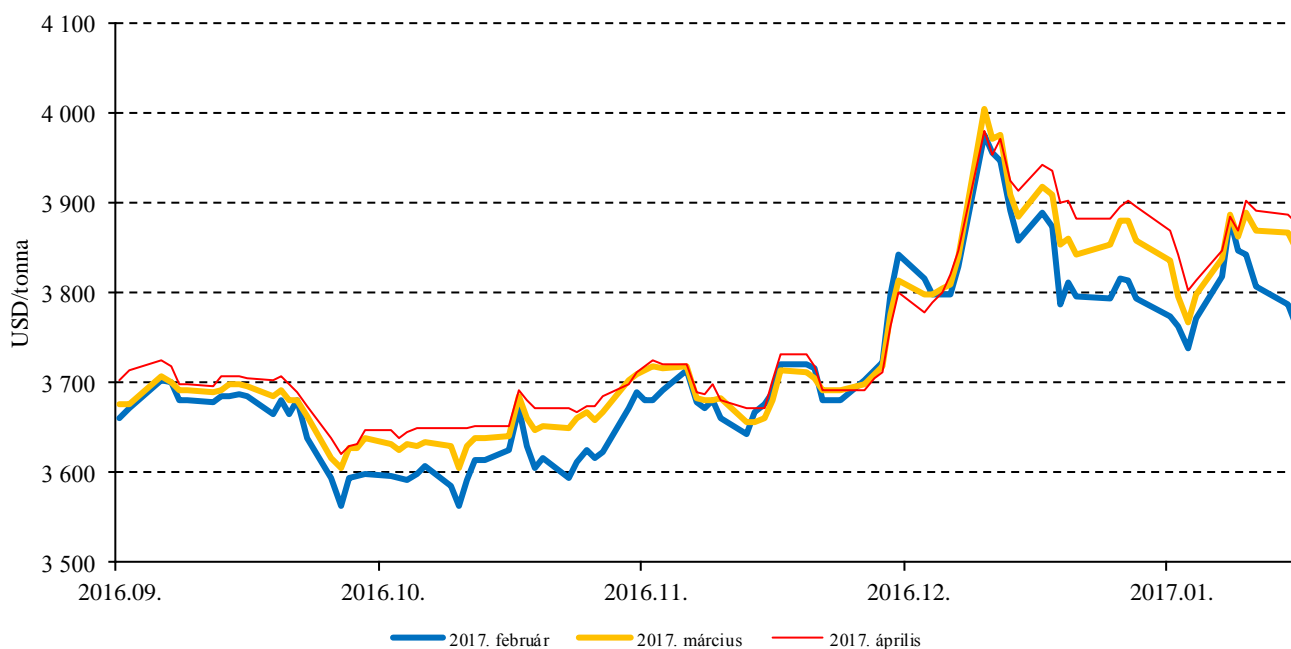
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

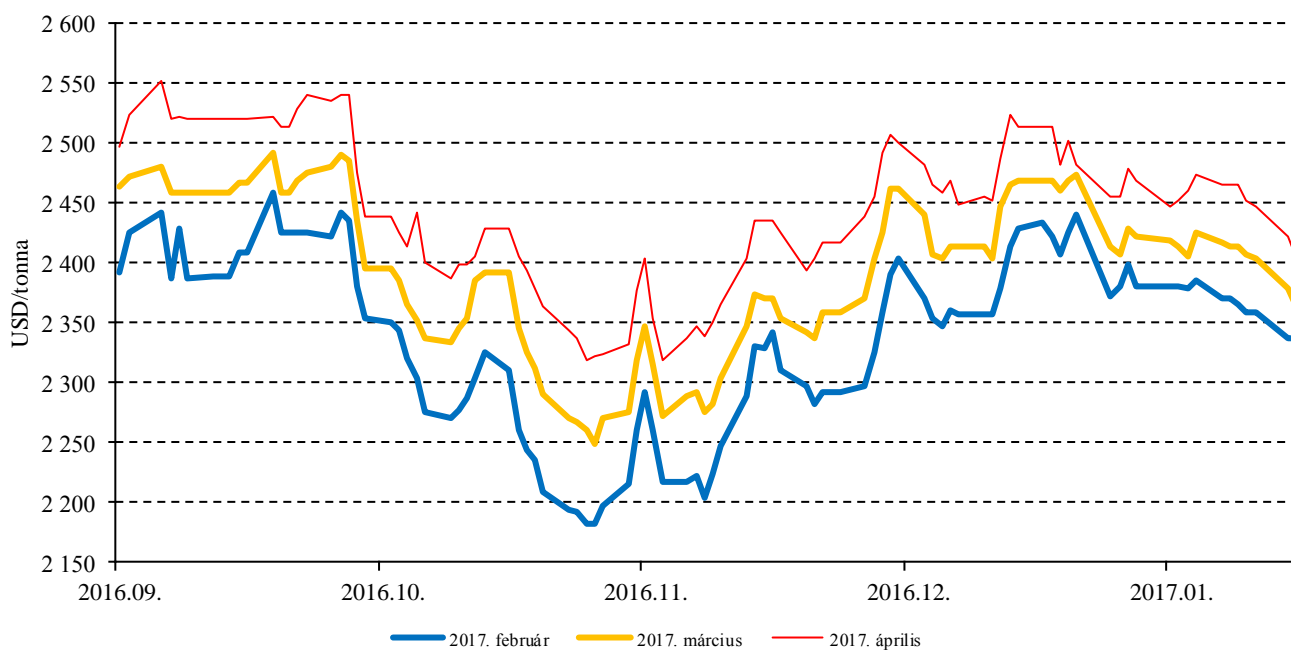
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

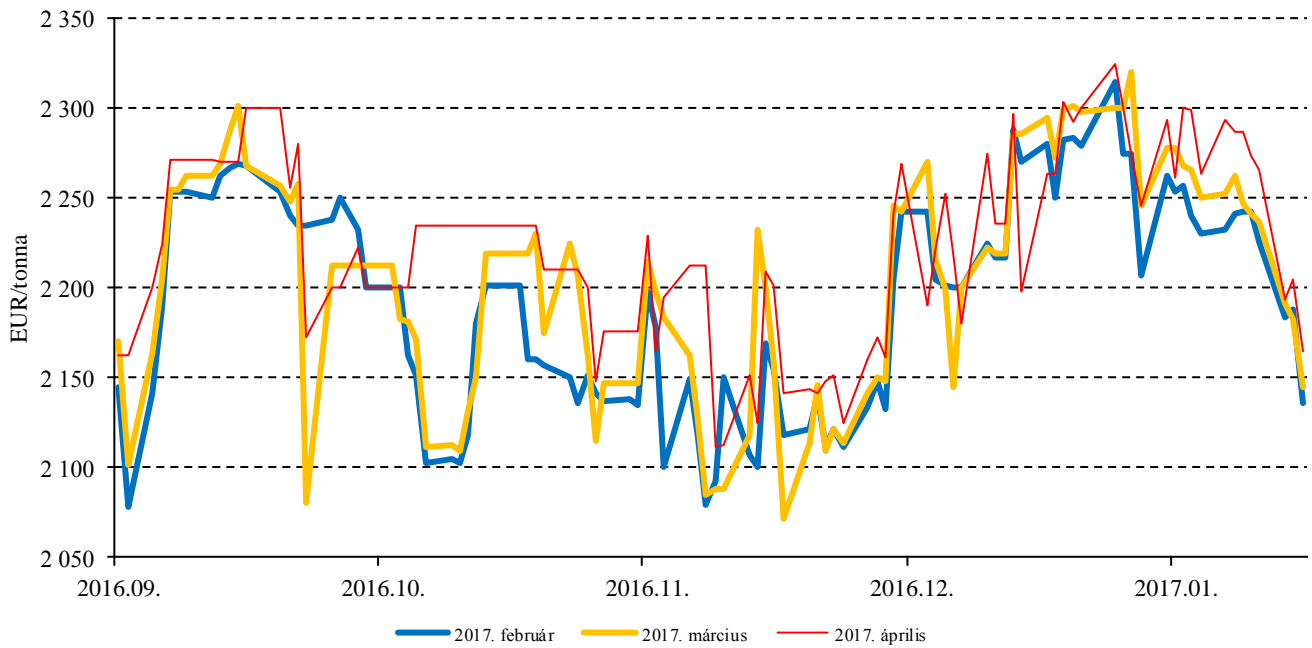
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

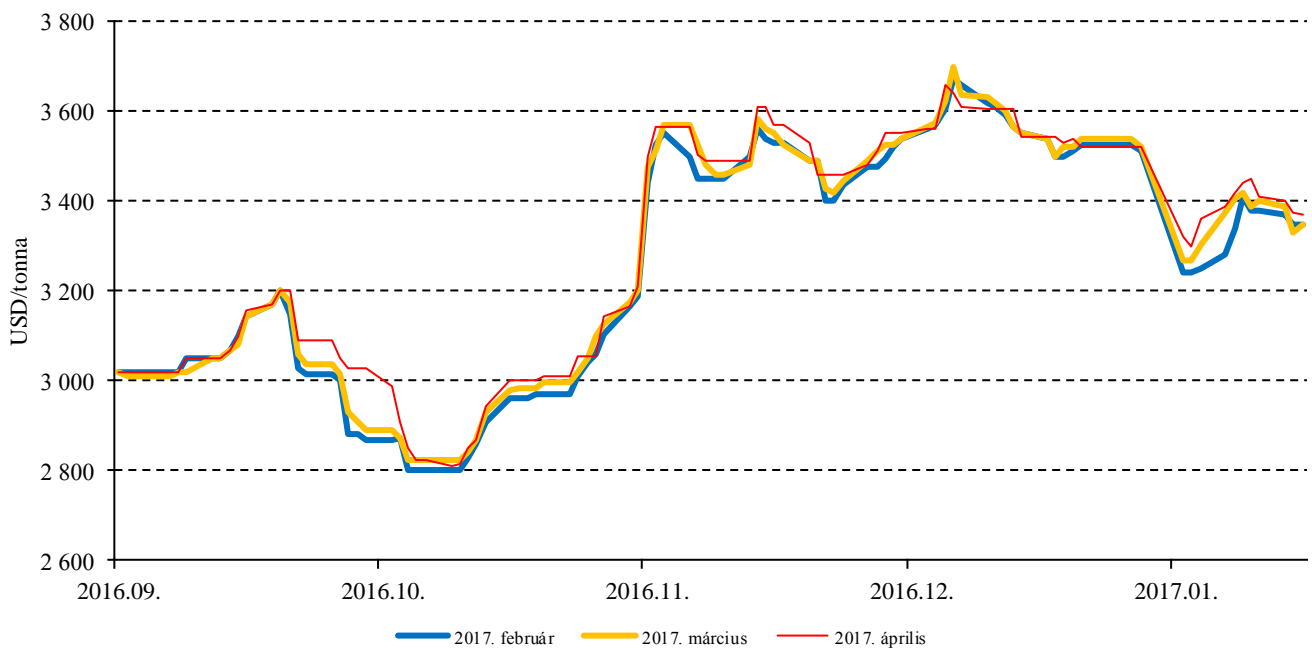
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016-2017)

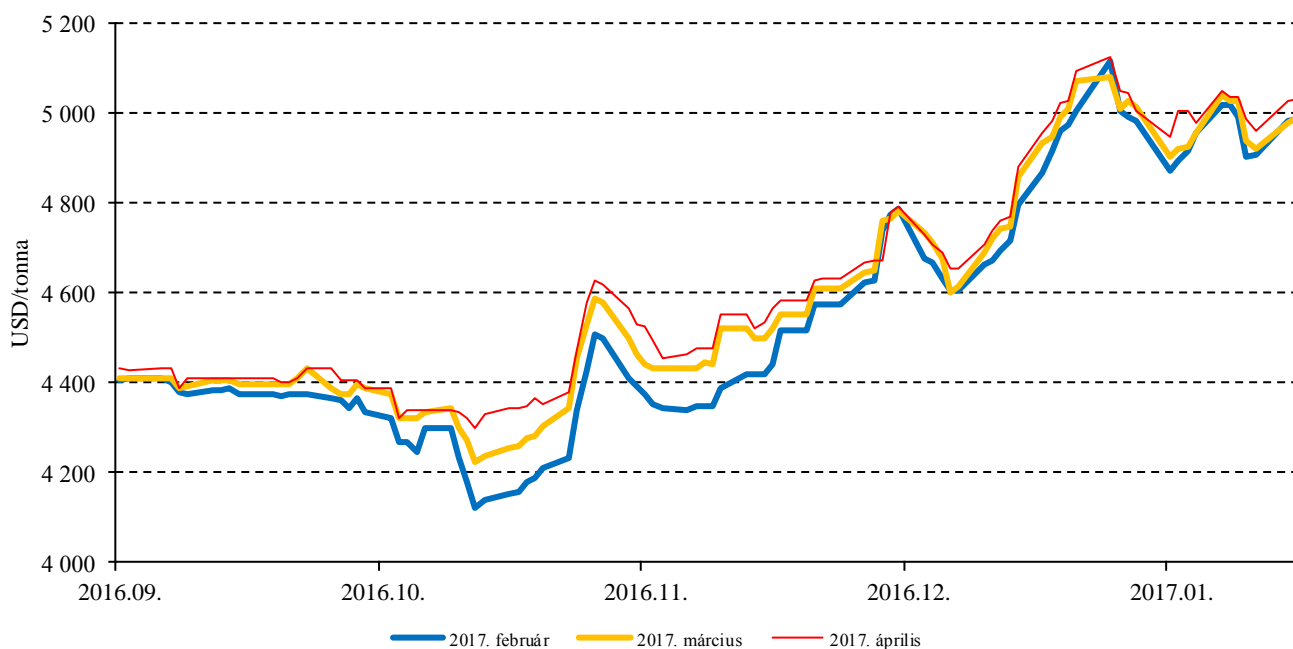
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016-2017)

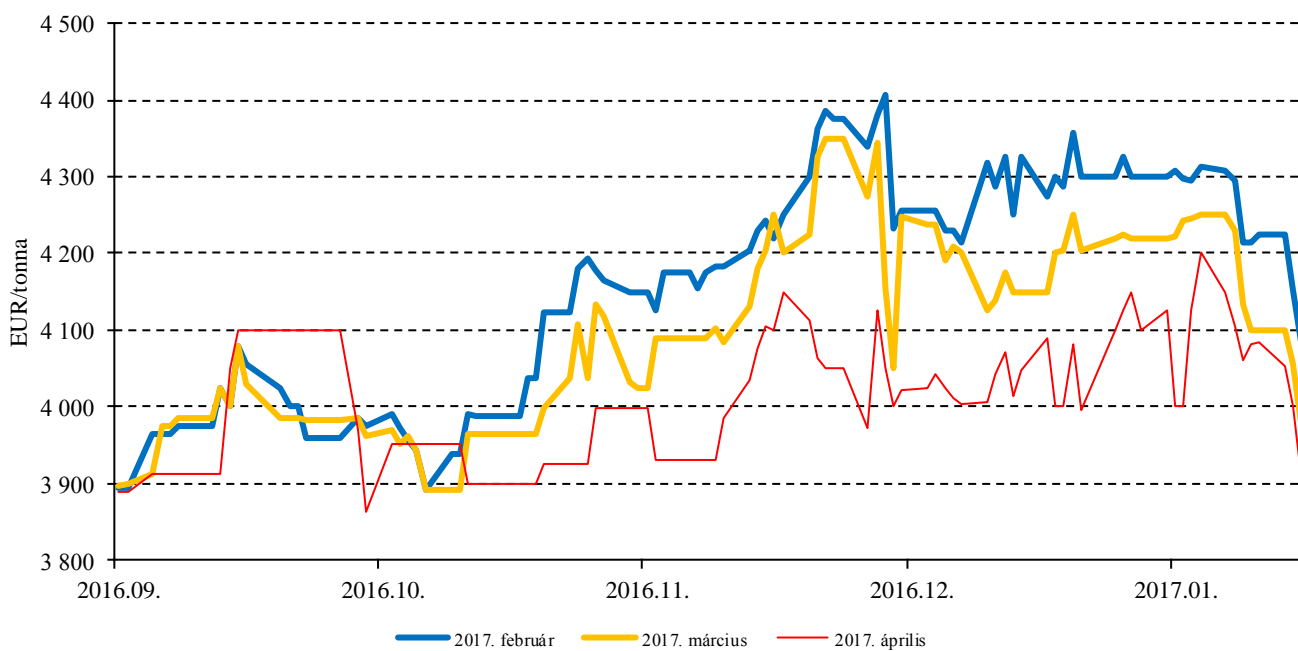
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2016-2017)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,36	23,09	22,75	98,83	98,53
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,15	18,06	17,89	99,50	99,10
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,04	4,86	96,50	96,50
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 496	6 489	6 739	6 859	6 984	7 108	101,82	101,77
EU-15	7 082	7 040	7 275	7 356	7 442	7 530	101,17	101,17
EU-13	4 621	4 684	4 951	5 130	5 341	5 554	104,11	104,00
Tejtermelés (millió tonna)	152,73	153,94	159,77	162,89	163,88	164,24	100,61	100,22
EU-15	124,53	125,65	130,74	133,73	134,62	134,97	100,66	100,26
EU-13	28,19	28,29	29,03	29,15	29,26	29,27	100,38	100,04

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	149 600	151 600	102,12	101,34
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 485	94 620	96 343	101,21	101,82
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 550	38 000	100,81	101,20
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 550	30 085	100,17	98,48
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 582	21 150	98,58	98,00
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 736	11 934	102,37	101,69
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 552	10 000	102,00	86,57
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	9 700	101,03	98,98
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 300	9 642	9 770	103,68	101,33
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 329	493 689	499 807	101,93	101,24

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

